

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

„Холдинг БДЖ“ ЕАД

31 декември 2021 г.

БДЖ BDZ

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към индивидуалния финансов отчет	7

„ХОЛДИНГ БДЖ” – ЕАД

**АНАЛИЗ ЗА ДЕЙНОСТТА И ОСНОВНИ ОБЕМНИ И ИКОНОМИЧЕСКИ
ПОКАЗАТЕЛИ**

за 12-те месеца на 2021 година

Основни финансови и икономически показатели

"Холдинг БДЖ ЕАД"	Отчет 31.12.2021 г.	Бюджет 31.12.2021 г.	Отчет/Бюджет		Отчет 31.12.2020 г.	Отчет 2021/Отчет 2020	
			+	% на изменение		+	% на изменение
в хил. лева							
Финансови показатели							
Приходи - Общо	10 489	7 770	2 719	35%	6 103	4 385	72%
в т. ч. Приходи от продажби на ДМА и КМА	6 357	3 928	2 429	62%	2 268	4 089	180%
Административно подпомагане	2 320	2 320	0	0%	2 172	148	7%
Приходи от почивни станции	1 020	1 082	(62)	-6%	952	68	7%
Атестация и обучение	2	-	2		44	(42)	-95%
Други приходи	704	390	314	81%	554	150	27%
Фин. помощ от Държавния бюджет	86	51	35	68%	113	(27)	232%
Оперативни разходи (преки разходи)	(7 244)	(6 119)	1 125	18%	(7 937)	(693)	-9%
Материали, горива, енергия	(347)	(378)	(31)	-8%	(288)	59	20%
Разходи за персонала	(2 732)	(2 891)	(159)	-6%	(2 794)	(62)	-2%
Външни услуги	(1 054)	(1 618)	(564)	-35%	(1 061)	(7)	-1%
Балансова стойност на продадените ДМА и КМА	(525)	(268)	257	96%	(462)	63	14%
Лихви просрочени плащания	(27)	(24)	3	13%	(27)	-	0%
Обезценка на активи	(1 440)	-	1 440	100%	(1 541)	(101)	-7%
Разходи за брак и отписване на ДМА и КМА	(306)	(257)	49		(1 278)	(972)	
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	-	(18)	(18)	-100%	-		
Други разходи	(813)	(663)	150	23%	(486)	327	67%
Печалба (загуба) от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост"	-	151	(151)	-100%	1 735	(1 735)	-100%
Брутен приход от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост"	-	234	(234)	-100%	1 782	(1 782)	-100%
Себестойност на продадени активи по схемата "дълг срещу собственост"	-	(83)	83	-100%	(47)	47	-100%
Приходи с еднократен характер (отписани задължения)	-	-	-		1 033	(1 033)	
Разходи с еднократен характер (разходи за отписани вземания)	-	-	-		-	-	
ЕВИТДА	3 245	1 802	1 442	80%	934	2 310	247%
Приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ	36	0	36	100%	160	(124)	
Разходи за амортизации	(555)	(702)	(147)	-21%	(648)	(93)	-14%
ЕВИТ	2 726	1 101	1 625	148%	446	2 280	511%
Нетен резултат от финансова дейност	31	23	8	32%	105	74	-70%
Приходи/Разходи от данък върху дохода	(217)	-	(217)		-	(217)	
Нетна печалба	2 540	1 124	1 416	126%	551	1 989	361%
нетен оборотен капитал	9 105	13 606	(4 501)	-33%	11 756	(2 651)	-23%
текущи активи	20 503	16 090	4 413	27%	23 006	(2 503)	-11%
текущи пасиви	11 398	2 484	8 914	359%	11 250	148	1%
CAPEX							
Други инвестиции	2 801	811	1 990	245%	338	2 463	-99%
Парични средства в началото на периода	1 942	1 972	- 30	-2%	2 093	(151)	-7%
Нетен паричен поток от оперативна дейност	2 444	2 760	- 316	11%	(1 925)	4 369	27%
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	2 246	1 169	1 077	92%	696	1 550	223%
Нетен паричен поток от финансова дейност	(903)	582	- 1 485	-255%	17	(920)	5212%
Фин. помощ от Държавния бюджет /схема 60/40/	130	102	28	27%	62	68	52%
Парични средства в края на периода	5 859	6 585	- 726	-11%	943	4 916	521%

Дейността на „Холдинг БДЖ“ ЕАД през 2021 г. бе силно повлияна от продължителната криза Covid 19 и въвежданите периодично противоепидемиологични мерки, както и от новоразразилата се криза с енергоносителите и динамичното увеличение на цените на енергийните ресурси.

Въпреки наличието на посочените неблагоприятни условия и произтичащи от тях затруднения, „Холдинг БДЖ“ ЕАД завършва кризисната 2021 г. с печалба в размер на 2 540 хил. лева, основно в резултат на по-голям размер реализирана продажба на товарни вагони.

Нетните приходи

Отчетените приходи от продажби на „Холдинг БДЖ“ ЕАД спрямо бюджета за 2021 г. са с 2 719 хил. лв. повече, като в частта приходи от продажби на текущи и нетекущи активи надвишават планираните с 2 429 хил. лв., преди всичко от реализирани в по-голям обем от планираните продажби на товарни вагони.

Продажба на КМА:

Нереализирана продажба на:

- Бракувани ТВ - 1 200 хил. лв.
- Продажба резервни части 84 хил. лв.
- Продажба на бракувани теснопътни товарни вагони 60 бр. 100 хил. лв.

Реализирана по-голям размер продажба на:

- Бракувани ПВ - 329 хил. лв.
- Продажба на бракувани локомотиви 391 хил. лв.

Продажба на ДМА:

1. Продажба на товарни вагони с 3 330 хил. лв. повече;
2. 11 теснопътни вагона - 37 хил. лв. повече;
3. Контейнери с 8 хил. лв. повече;
4. Непланиран приход от продажба на материали на дъщерните дружества 4 хил. лв.;
5. Нереализирана продажба на Сграда Русе 180 хил. лв.;
6. Нереализирана продажба на Имот Дедево 120 хил. лв.

Планираните Приходи от почивни бази не се изпълняват 6% или 62 хил. лева, основно от външни клиенти с 51 хил. лева или 13% неизпълнение, докато отчетените приходите от почивни бази от свързани лица са с 11 хил. лв. по-малко от планираните или 2% неизпълнение.

Отчетените Други приходи са с 314 хил. лв. повече от планираните, основно от получени обезщетения за ползване на площи и наем на подвижен жп състав, които са със 103 хил. лв. повече от планираните (еднократен, небюджетиран приход от Главна Дирекция Жандармерия спец. операции и борба с тероризма ползвана сграда без правно основание в Г. Оряховица в размер на 60 хил. лв.), реализиране на приходи от лихви от просрочени плащания със 143 хил. лв. повече, от които от свързани лица 105 хил. лв. и от външни организации 38 хил. лв., 54 хил. лв. повече от усвоени гаранции, депозити и тръжни документи, от наем на други ДА, наем жилища, площ банкомат и кафемашина с 14 хил. лв. повече.

Нетните приходи от оперативна дейност на “Холдинг БДЖ ЕАД” **нарастват спрямо отчета за 12-те месеца на 2020 г.** с 4 385 хил. лева, най-вече от увеличение на приходи от продажба на вагони с 4 113 хил. лева и продажба на скрап, материали и резервни части със 188 хил. лв. Освен това се наблюдава увеличение на следните приходи:

- ✓ Приходи от административно подпомагане на свързани лица със 148 хил. лв.
- ✓ Приходите от почивни станции с 68 хил. лева, като постъпленията от свързани лица са се увеличили със 61 хил. лв., а тези от външни клиенти са със 7 хил. лв.
- ✓ Други приходи със 150 хил. лв., основно поради нарастването на приходи от външни клиенти, най-вече от наем на сгради със 100 хил. лв.
- ✓ Финансова помощ от Държавния бюджет за ел. енергия - 8 хил. лв.

Намаляват приходите от финансова помощ Държавния бюджет по схемата 60/40 с 35 хил. лв.

Въпреки Кризата Covid 19 и свързаните с нея ограничителни мерки на стопанската дейност през 2022 г. е налично преизпълнение на бюджетираните приходи и увеличение спрямо предходната година с 4 385 хил. лв.

През 2020 г. е отчетен приход с еднократен характер от отписани задължения в размер на 1 033 хил. лева.

Оперативните разходи

Отчетените оперативните разходи за 2021 г. са повече спрямо бюджетираните с 18 % или 1 125 хил. лв., като това се дължи на:

- ✓ **Обезценка на активи** – нетно увеличение в размер на 1 440 хил. лв., дължащо се на отчетена обезценка на 78 бр. пътнически вагони за 1 708 хил. лв., на краткотрайни активи за 27 хил. лв., обезценка на вземания – 15 хил. лв. и на възстановена обезценка в резултат на събрани несъбираеми вземания от „Оптиматурс“ за 216 хил. лв., както и е получен приход от „Интерконтейнер“ за 94 хил. лв.
- ✓ **Разходи за брак и отписване на активи** - 49 хил. лева.

Въпросните счетоводни разходи са начислени въз основа на изискванията на МСФО 9 и МСС 16. В тази връзка следва да се има предвид, че една от основните функции на компанията е да ликвидира чрез продажба старите неоперативни активи на бившето „БДЖ“ ЕАД, които основно се състоят от излезли от употреба, изцяло физически и морално амортизиран подвижен състав и ненужни за дейността на групата недвижими имоти.

- ✓ **По-голям размер на балансовата стойност на продадените ДМА и КМА** е с 257 хил. лева повече от прогнозния в резултат на реализирани повече продажби от планираните.
- ✓ **През 2021 г. са отчетени други разходи** със 150 хил. лв. повече от бюджетираните, основно от по-големите отчетени разходи за данъци спрямо планираните с 230 хил.

Нереализирани по бюджет други разходи са:

- 33 хил. лв. загубени съдебни дела БДЖ-ответник;
- 20 хил. лв. протоколни и представителни разходи, PR кампании;
- 19 хил. лв. разходи за командировки;
- 8 хил. лв. организиране на спортни събития и други.

Намаление на отчетените разходи за 2021 г. спрямо бюджета се наблюдава при:

- ✓ **Разходи за външни услуги** с 564 хил. лв., основно от разходи за външни услуги (вкл. и непредвидени разходи) от външни доставчици с 399 хил. лв. /60 хил. лв. разрушаване на сгради, 70 хил. лв. консултантски услуги, 56 хил. лв. юридическо обслужване, 25 хил. лв. ремонт на сгради, 80 хил. лв. неизразходвани планирани непредвидени разходи/, разходи за външни услуги от свързани лица със 138 хил. лв. /отговорно пазене, преместване, придвижване, прегаряне, оборудване, управление и стопанисване на подвижен ЖП състав и материали /, такса смет с 32 хил. лв., имуществени и други застраховки с 6 хил. лв.
- ✓ **Разходите за персонал** със 159 хил. лв., поради планирани незаети щатни бройки към отдел „Информационни технологии“.
- ✓ **Разходи за материали, горива, ел. и топлоенергия и вода** с 31 хил. лв.

Разходите за оперативна дейност намаляват спрямо отчета за същия период на 2020 г. с 693 хил. лева.

По-съществени намаления на разходи по отчет за 2021 г. съпоставими с предходна година са:

Разходи за брак и отписване на ДМА и КМА с 972 хил. лева.

Разходи за персонал с 62 хил. лева.

Най-съществено увеличение на разходите за оперативна дейност в сравнение с отчета за предходната година се наблюдава в перо „други разходи“ с 327 хил. лв. в резултат на начислени разходи за 50% наеми имоти с 324 хил. лв. повече.

По-съществени увеличения на разходи по отчет за 2021 г. в сравнение с предходна 2020 г. са:

Други разходи с 327 хил. лева, основно от начислени разходи за 50% наеми имот с 324 хил. лева повече.

Балансова стойност на продадените дълготрайни и краткотрайни активи с 63 хил. лева, което се дължи на по-високия обем реализирани продажби на товарни вагони в сравнение с отчетния период на 2020 г.

Разходи за материали с 59 хил. лева, основно от ел. и топлоенергия от увеличена цена.

Счетоводно начислените разходи за обезценка на активи – намаление със 101 хил. лева.

В сравнение и с бюджета за 2021 г. и с отчета за 2020 г., постигнатият финансов резултат се увеличава основно от реализираните приходи от продажби на ДМА и КМА и в частност от продажба на товарни вагони.

EBITDA - коефициентът запазва положителните си стойности, като към края на 2021 г. превишава бюджетираното ниво с 1 442 хил. лв., което се дължи основно на реализираните по-големи приходи от продажби на ДМА и КМА спрямо бюджетираните. Сравнено с отчета за 2020 г. показателят отчита увеличение с 2 310 хил. лв.

EBIT остава положителна величина след отчетените амортизации в размер на 2 726 хил. лева. Стойността на показателя е по-висока в сравнение с бюджета за 2021 г. /с 1 625 хил. лв./ и в сравнение с отчета за предходния отчетен период 2020 г. с 2 280 хил.

Финансов (счетоводен) резултат

Отчет – бюджет 2021 г.

Подобряване на планирания финансов резултат печалба по бюджет за 2021 г. с 1 416 хил. лева, като основна причина са приходи от продажби на ДМА и КМА, които са с 2 429 хил. повече от бюджетираните.

Отчет 2021 г. – отчет 2020 г.

По отчет за 12-те месеца на 2021 г. “Холдинг БДЖ” ЕАД приключва с печалба в размер на 2 540 хил. лева, при отчетена печалба в размер на 551 хил. лева за същия период на 2020 г. или налице е подобряване на положителния финансов резултат с 1 989 хил. лева. Дължи се основно на реализираните в по-голям размер приходи от продажби на ДМА и КМА с 4 089 хил. лв.

Анализ на приходите

Отчет – бюджет 2021 г.

Преизпълнението на **планираните по бюджет приходи от оперативна дейност** е 35% или реализираните приходи са повече от планираните с 2 719 хил. лева, основно от:

- ✓ продажба на неоперативни активи с 2 429 хил. лева, основно от реализирана продажба на товарни вагони.
- ✓ еднократен, небюджетиран приход от Главна Дирекция Жандармерия Г. Оряховица в размер на 60 хил. лв.
- ✓ реализиране на приходи от лихви от просрочени плащания със 143 хил. лв. повече, от които от свързани лица 105 хил. лв. и от външни организации 38 хил. лв.
- ✓ 54 хил. лв. повече от усвоени гаранции, депозити и тръжни документи.

Изпълнението на **планираните по бюджет приходи от почивна дейност** е 94%, налично е неизпълнение от 6% или реализираните приходи са по-малко от планираните с 62 хил. лева. Неизпълнението на планираните приходи се дължи на:

- ✓ Приходи на почивни станции от външни клиенти – с 51 хил. лева по-малко,
- ✓ Приходи на почивни станции от свързани лица – с 11 хил. лева по-малко,

основно поради наложените мерки от държавната власт за предпазване и разпространение на COVID-19 и не функционирането им през определените от страната периоди.

Други приходи увеличение от 314 хил. лева спрямо бюджета за 2020 г. Част от измененията са както следва:

- ✓ 105 хил. лв. приходи от СЛ от глоби, неустойки и просрочени плащания повече,
- ✓ 60 хил. лв. небюджетиран приход от Гл. Дир. Жандармерия спец. операции и борба с тероризма ползвана сграда без правно основание в Г. Оряховица,
- ✓ 23 хил. лв. повече от обезщетения СЛ ползвани площи
- ✓ 14 хил. лв. обезщетения за ползвани площи от дъщерните дружества – повече,
- ✓ 12 хил. лв. повече от наем на ТПС,
- ✓ 12 хил. лв. приходи от глоби, неустойки от външни организации повече.

Получена финансова помощ от държавата в размер на 86 ил. лв., от които по схемата „60/40” съгласно постановление 55 от 30 март 2020 г. в размер на 78 хил. лева предоставена на Поделение за почивна дейност и 8 хил. лв. за компенсиране на разходите за ел. енергия. Получен по-голям размер от планирания по бюджет за 2021 г. с 35 хил. лв., основно от компенсиране с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

Отчет 2021 г. – отчет 2020 г.

Приходите от оперативната дейност на “Холдинг БДЖ ЕАД” се увеличават със 72% или с 4 385 хил. лева.

Увеличението на приходите е в резултат на:

- **Продажба на текущи и нетекущи активи:**
 - ✓ Повече с 3 823 хил. лева от продажба на товарни вагони,
 - ✓ Приходи от продажби на скрап – 1 073 хил. лв.,
 - ✓
- **Приходи от почивни станции.**

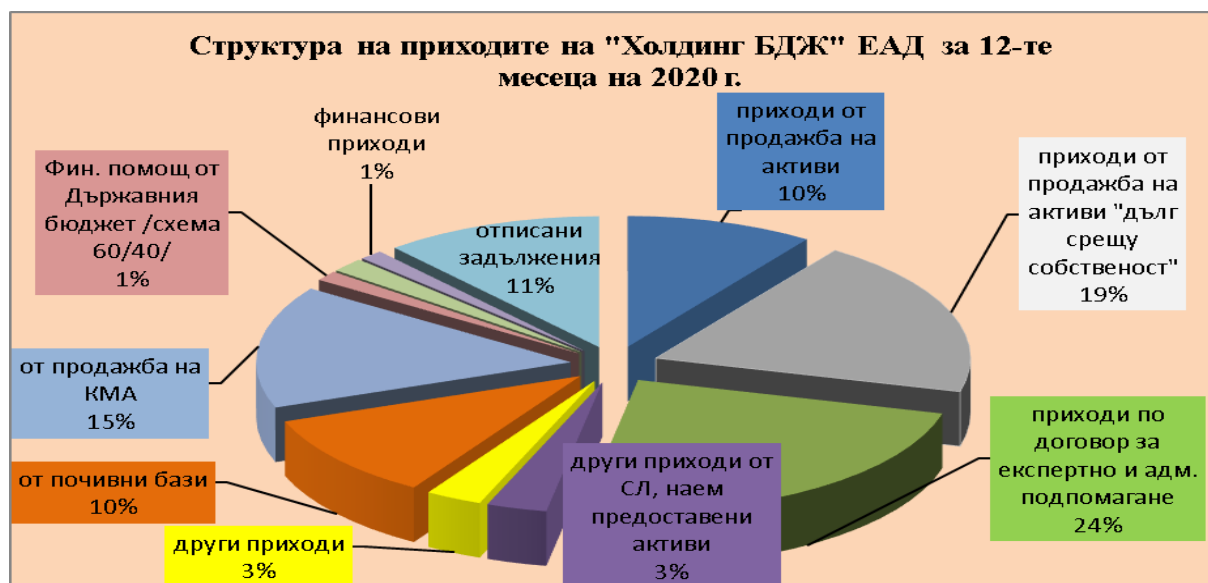
Реализираните приходи за 12-те месеца на 2021 г. са повече с 68 хил. лева от отчетените за същия период на 2020 г., въпреки спирането на дейността им в началото на 2021 г. в резултат на наложените мерки от държавната власт за предпазване и разпространение на COVID-19.

• **Приходи от атестация и обучение.**

Реализираните приходи за 12-те месеца на 2021 г. от атестация и обучения са 2 хил. лв. в резултат на преустановената дейност на „Центъра за атестация“ от 01.03.2020 г. и прехвърляне на дейността на „Центъра за обучение“ към едно от дъщерните дружества – БДЖ ПП месец юли 2020 г. За 2020 г. са реализирани 44 хил. лв. приход от тази дейност, налице е намаление с 42 хил. лв.

- Приходи от извършени административни услуги на дъщерните дружества увеличение със 148 хил. лева. в резултат на допълнителни услуги регламентирани с анекси към договорите и увеличена цена.
- Други приходи увеличение от 150 хил. лева спрямо отчета за 2020 г. Основно увеличение на приходи от отдадени под наем сгради със 97 хил. лв. и усвоена гаранции и депозити с 43 хил. лв.

В следващите графики е показана структурата на приходите по отчет за 12-те месеца на 2021 г. и 2020 г.:

Анализ на разходите

Разходи за персонал (заплати и осигуровки)

Отчет – бюджет 2021 г.

Спрямо бюджета разходите за персонал (заплати + социални осигуровки и надбавки) намаляват със 159 хил. лева, или 6%, поради намаляване на числеността на персонала.

Отчет 2021 г. – отчет 2020 г.

Спрямо съответния период на 2020 г. разходите за възнаграждения на персонала са намалени с 62 хил. лева, или 2%. Въпреки, че от 01 януари 2021 г. заплатите са индексирани в съответствие с увеличената минималната работна заплата за страната, от 610 лева на 650 лева или повишение с 6,56 %, средствата за възнаграждения на персонала отбелязват намаление поради намаляване на числеността на персонала.

Показатели	мярка	12 -те месеца			Отчет		Отчет	
		отчет	бюджет	отчет	2021/Отчет 2020		2021/Бюджет	
		2021	2021	2020	+	%	+	%
Възнаграждения на персонала	хил. лева	2 233	2 369	2 255	-22	-1%	-136	-6%
Средно списъчен брой на персонала	брой	94	114	116	-22	-19%	-20	-17%
Средна месечна работна заплата	лева	1 980	1 737	1 620	360	22%	243	14%
социални осигуровки и надбавки	хил. лева	499	522	539	-40	-7%	-23	-4%
% на социалните разходи	%	22,3%	22,1%	23,9%				

Списъчният брой на персонала към 31.12.2021 г. е 94 броя и е намален спрямо 2020 г. с 22 бр., а спрямо планираната численост се отчита намаление с 20 бр.

Материали – отчетени са 96 хил. лева, с 67 хил. лева по-малко спрямо бюджета и 2 хил. лева по-малко от същия период на предходната година.

Вода – отчетени са 20 хил. лева, с 10 хил. лева по-малко спрямо бюджета и 6 хил. лева по-малко от същия период на предходната година

Горива – отчетени са 33 хил. лева. Отчетените разходи са с 2 хил. лева по-малко от бюджетите и 4 хил. лева повече сравнено с 12 месечния отчетен период на 2020 г.

Ел. енергия и топлоенергия – разходът е в размер на 198 хил. лева за отчетния период. Спрямо бюджета има увеличени с 48 хил. лева. Спрямо същия период на 2020 г. разходите за ел. енергия и топлоенергия нарастват с 63 хил. лева. Увеличението са дължи на поскъпването на цените на ел. енергията и топлоенергията.

Външни услуги – отчетени са 1 054 хил. лева, което представлява 15% от оперативните разходи.

Отчет – бюджет 2021 г. намаление с 564 хил. лева, основно от:

- ✓ 138 хил. лв. за текущо поддържане и ремонт от СЛ (отговорно пазене, преместване, придвижване, прегариране, оборудване, управление, стопанисване, ликвидиране и др.);
- ✓ 80 хил. лв. непредвидени разходи;
- ✓ 70 хил. лв. за външни професионални консултации;
- ✓ 60 хил. лв. разрушаване на сгради;
- ✓ 50 хил. лв. такси;
- ✓ 42 хил. лв. лицензи и поддръжка на електронна система "Railcube";

- ✓ 32 хил. лв. такса битови отпадъци;
- ✓ 25 хил. лв. оценки;
- ✓ 19 хил. лв. наеми към ДП НКЖИ дългосрочен престой на вагони контейнери;
- ✓ 16 хил. лв. обучения;
- ✓ 6 хил. лв. р-ди за консигнационни и граждански договори;
- ✓ 26 хил. лв. други външни услуги.

Отчет 2021 г. – отчет 2020 г. Спрямо същия период на 2020 г. разходите за външни услуги отчитат намаление с 7 хил. лева.

Намаление се наблюдава при:

- ✓ Разходи от услуги, текущо поддържане, ремонт от СЛ 96 хил. лв.
- ✓ Наеми към ЖПИИ 23 хил. лв.
- ✓ Обяви и публикации 13 хил. лв.
- ✓ Оценки 38 хил. лв.

Увеличение се наблюдава при:

- ✓ Ремонт от външни изпълнители 152 хил. лв.
- ✓ Системна помощ и софтуерно обслужване 7 хил. лв.
- ✓ Такси 4 хил. лв.

Други разходи

Отчет – бюджет 2021 г. спрямо бюджета за 2020 г. „Други разходи“ са увеличени със 150 хил. лева (с изключение на лихвите), изменението се дължи на:

- ✓ Разходи за 50% наеми имоти 271 хил. лв. повече;
- ✓ Разходи за храни в почивни станции 12 хил. лв. повече;
- ✓ Данъци върху социални разходи 2 хил. лв. повече;
- ✓ Загубени съдебни дела БДЖ-ответник 33 хил. лв. по-малко;
- ✓ Данък сгради и данък терени 36 хил. лв. по-малко;
- ✓ Протоколни и представителни разходи, PR кампании 20 хил. лв. по-малко;
- ✓ Разходи за командировки 19 хил. лв. по-малко;
- ✓ Непредвидени разходи 12 хил. лв. по-малко;
- ✓ Организиране на спортни събития и други 8 хил. лв. по-малко;
- ✓ Данъци за МПС 7 хил. лв. по-малко.

Отчет 2021 г. – отчет 2020 г.

Спрямо отчета за миналата година са отчетени със 327 хил. лева повече други разходи (с изключение на лихвите, обезценка и брак). За целите на анализа в други разходи са включени себестойността на продадените стоки и други текущи активи.

Увеличение се наблюдава при:

- ✓ Разходи за 50% наеми имоти 324 хил. лв.;
- ✓ Данък сгради 6 хил. лв.
- ✓ Разходи за храни в почивни станции 23 хил. лв.
- ✓ Представителни разходи 5 хил. лв.

Намалени са разходите за:

- ✓ Загубени съдебни дела БДЖ-ответник 24 хил. лв.;
- ✓ Разходи за командировки 7 хил. лв.;

Балансова стойност на продадените дълготрайни и краткотрайни активи - дължи се на по-високия обем реализирани продажби на товарни вагони в сравнение с отчетния период на 2020 г. и бюджет 2021 г.:

Отчет – бюджет 2021 г. увеличение с 257 хил. лв.

Отчет 2021 г. – отчет 2020 г. увеличение с 63 хил. лв.

Счетоводно начислените разходи за:

- ✓ Обезценка на активи – 1 440 хил. лева, по бюджет 2021 г. не са предвидени разходи за обезценка, а в сравнение с предходната година са намалени със 101 хил. лева.
- ✓ Разходи за брак и отписване на активи - 306 хил. лева., спрямо бюджет 2021 г. са увеличени с 49 хил. лв., а в сравнение с предходната година са намалени с 972 хил. лева.

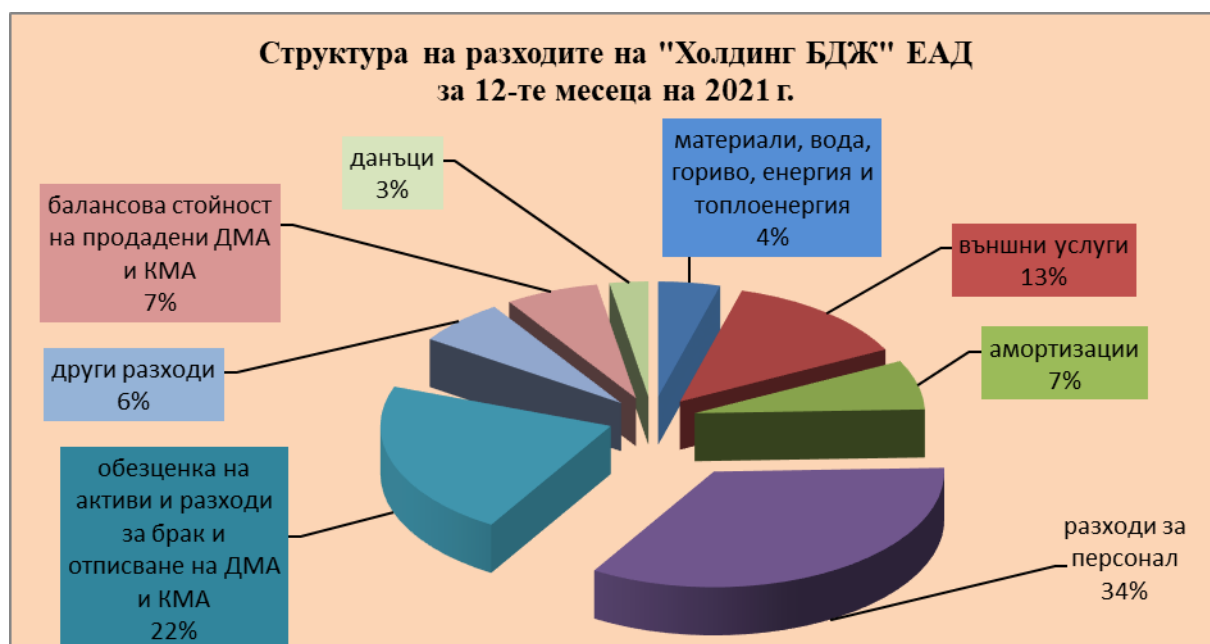
Лихви за просрочени плащания – отчетени са 27 хил. лева, спрямо бюджета разходите са увеличени с 3 хил. лева., а спрямо съответния период на предходната година няма изменение.

Нереализирано дарение на незавършено строителство в гр. Червен бряг м. май 2021 г., планирано по бюджет за 2021 г. в размер на 18 хил. лв.

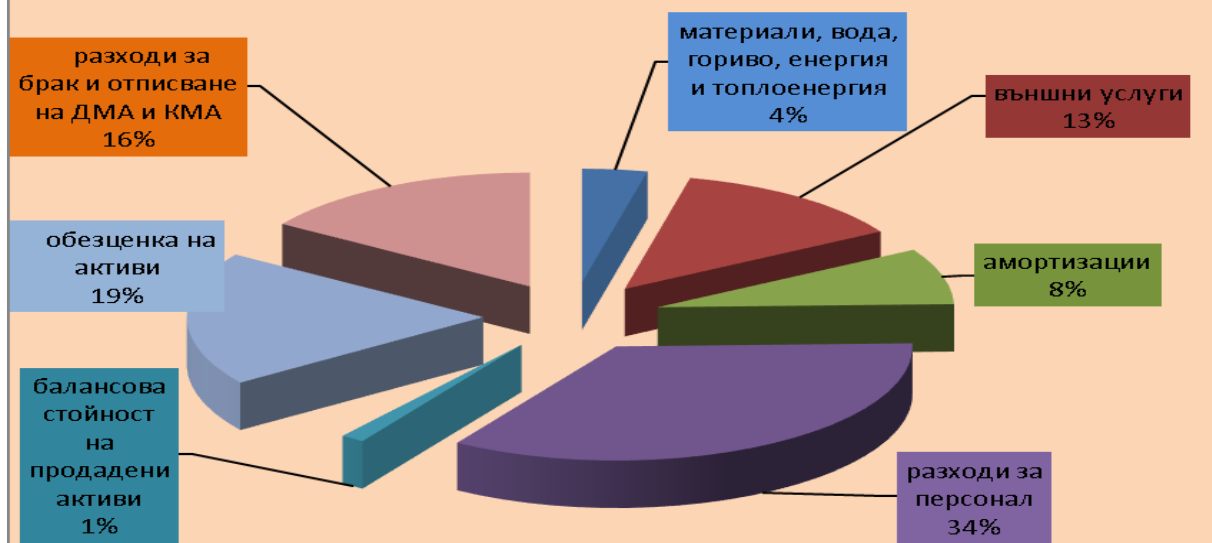
Амортизации – отчетени са 555 хил. лева. Спрямо бюджета са намалени със 147 хил. лева в резултат на нереализирани планирани инвестиции, а в сравнение с 12-те месеца на предходната година са намалени с 93 хил. лева.

Финансови приходи/ разходи – увеличени с 8 хил. лева спрямо бюджета и намалени със 74 хил. лева спрямо 12-те месеца на предходната година.

Относителният дял на разходите по икономически елементи за 12-те месеца на 2021 г. и 2020 г. е показан в следващите графики:

**Структура на разходите на "Холдинг БДЖ" ЕАД
за 12-те месеца на 2020 г.**

Баланс

Данните за движението на активите и пасивите по баланс към 31.12.2021 г., показват:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	ЯНУАРИ – ДЕКЕМВРИ				
	отчет	план	отчет		
в хил. лева	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	1/3 (%)	1/2 (%)
	1	2	3	4	5
Нетекущи активи	229 627	223 108	222 384	3,26%	2,92%
Текущи активи, в т.ч.:	20 503	16 090	23 006	-10,88%	27,43%
Материални запаси	1 464	2 680	2 750	-46,76%	-45,37%
Краткосрочни вземания	11 333	4 570	16 467	-31,18%	148,01%
Краткосрочни финансови активи	1 847	1 847	1 847	0%	0%
Парични средства	5 859	6 993	1 942	201,70%	-16,22%
Активи държани за продажба	3 214	5 235	5 500	-41,56%	-38,60%
Текущи пасиви, в т.ч.:	11 398	2 484	11 250	1,32%	358,90%
Краткосрочни заеми	8 423	0	8 423	0,00%	100,00%
Работен капитал (текущи активи - текущи пасиви)	9 105	13 606	11 756	-22,55%	-33,08%
Зает капитал (актив - текущи пасиви)	241 946	241 948	239 640	0,96%	0,00%
Нетекущи пасиви	20 783	20 703	21 017	-1,11%	0,39%
Чиста стойност на активите	221 163	221 245	218 623	1,16%	-0,04%
Печалба (загуба)	2 540	1 124	551	360,82%	125,94%
Финансов резултат от минали години	-176 844	-175 291	-177 464	-0,35%	0,89%
Резерви	146 544	146 489	146 613	-0,05%	0,04%
Основен капитал	248 923	248 923	248 923	0,00%	0,00%
Собствен капитал	221 163	221 245	218 623	1,16%	-0,04%

Нетекущите активи се увеличават с 3,26% спрямо 31.12.2020 г.

Текущи активи намаляват с 10,88% спрямо 31.12.2020 г., в резултат на намаляване на Материалните запаси и Краткосрочните вземания.

Собственият капитал е 221 163 хил. към 31.12.2021г. и се увеличава с 2 540 хил. лева от предходната година от положителния финансов резултат.

Работният капитал има положителна стойност от 9 105 хил. лева и намалява в сравнение с предходната 2020 г. в резултат на намаляване на текущите активи.

Зает капитал – намалява стойността спрямо плана с 2 хил. лв. и увеличава стойността си спрямо предходната година с 2 306 хил. лв.

Анализ на вземанията

(в хил. лева)

Вземания	Общ размер към 31.12.2021	Обезценка към 31.12.2021	Балансова стойност към 31.12.2021	Общ размер към 31.12.2020	Обезценка към 31.12.2020	Балансова стойност към 31.12.2020	Изменение /+, -/
Търговски вземания:							
Чужди жп администрации	32 025	32 024	1	32 024	32 024	0	1
Интерконтейнер	1 340	1 339	1	1 434	1 434	0	-94
Оптиматурс			0	252	215	37	-252
БДЖ Кончар АД	47	47	0	47	47	0	0
ДП НК ЖИ	17	16	1	19	16	3	-2
Краткосрочни вземания от СЛ	8 977	0	8 977	14 015	0	14 015	-5 038
Други	665	673	-8	679	673	6	-14
Търговски вземания общо:	43 071	34 099	8 972	48 470	34 409	14 061	-5 399
Други вземания:							
Предоставени аванси	1 275	1 250	25	1 273	1 250	23	2
Съдебни и присъдени вземания	13 418	11 254	2 164	13 416	11 254	2 162	2
Други краткосрочни вземания	5 440	5 268	172	5 489	5 268	221	-49
Данъчни вземания			0				0
Други вземания общо:	20 133	17 772	2 361	20 178	17 772	2 406	-45
Дългосрочни вземания от СЛ							
БДЖ - Товарни превози ЕООД - търговски			0	158	0	158	-158
БДЖ - Товарни превози ЕООД - предоставен заем	3 000		3 000	500	0	500	2 500
Дългосрочни вземания от СЛ общо:	3 000	0	3 000	658	0	658	2 342
ОБЩО:	66 204	51 871	14 333	69 306	52 181	17 125	-3 102

Вземанията към 31.12.2021 г. са в общ размер 66 204 хил. лева и спрямо 31.12.2020 г. са намалени с 3 102 хил. лева След извършена обезценка на вземанията през изминалите финансови години, балансовата им стойност е в размер на 14 333 хил. лева.

Вземанията от клиенти и свързани лица на „Холдинг БДЖ“ ЕАД са от следните контрагенти:

- ✓ Чужди жп администрации –в общ на размер на 32 025 хил. лева, от които вземанията от Сърбия са в размер на 15 564 хил. лева и от Македония - 13 469 хил. лева, от HELLENIC RAILWAYS ORGANIZATION /OSE/ вземането е в размер на 2 992 хил. лева; Вземанията са напълно обезценени.

- ✓ Интерконтейнер – в размер на 1 340 хил. лева. Дружеството е в процес на ликвидация. Все още няма яснота какъв размер от нашето вземане може да бъде събрано. Направена е обезценка.
- ✓ ДП „НК ЖИ” – в размер на 17 хил. лева след направена обезценка, са намалени с 16 хил. лева. В сравнение с 31.12.2020 г. намаляват с 2 хил. лева;
- ✓ Краткосрочни вземания от СЛ са в размер на 8 977 хил. лева, намалени с 5 038 хил. лева спрямо 31.12.2020 г. По своята същност те представляват вземания от дъщерните предприятия по предоставени парични заеми към „БДЖ Товарни превози“ ЕООД в размер на 7 306 хил. лева, по споразумение с „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за прехвърлени заеми в размер на 1 117 хил. лева и задължения по фактури от страна на дъщерните дружества в размер на 553 хил. лв.
- ✓ Дългосрочните вземания от СЛ са в размер на 3 000 хил. лева., представляват вземания по дългосрочната част на предоставени парични заеми на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД.

Анализ на задълженията

Задълженията по контрагенти към 31.12.2021 г. намаляват с 54 хил. лева спрямо предходната година, като изменението по някои основни контрагенти е, както следва:

- ✓ ДП НК „ЖИ“ - намаление с 262 хил. лева;
- ✓ Други търговски задължения - намаление с 94 хил. лв.;
- ✓ Задълженията към свързани лица и чужди жп администрации - увеличение с 23 хил. лева.

В таблицата по - долу е представен анализ на задълженията на „Холдинг БДЖ” ЕАД, спрямо тяхната ликвидност и изискуемост към 31.12.2021 г.

№ по ред	Задължения	(хил.лева)					
		12-те месеца на 2021 г.			към 31.12.2020 г.		
		Нетекущи	Текущи	Общо 2021 г.	Нетекущи	Текущи	Общо 2020 г.
I	Търговски задължения, в т.ч.:	20 519	1 053	21 572	20 769	1 136	21 905
1	ДП "НК ЖИ"	20 519	80	20 599	20 769	91	20 860
2	Чужди жп администрации	0	619	619		597	597
3	Свързани лица в Група БДЖ	0	2	2		2	2
4	Други	0	352	352	0	446	446
II	Получени аванси от клиенти	0	0	0		23	23
III	Към персонала и осигурителни предприятия	0	620	620		573	573
IV	Данъчни задължения	0	204	204		208	208
V	Други задължения, заведени съдебни дела срещу БДЖ и др. краткосрочни	0	1 260	1 260		1 004	1 004
VI	Съдебни дела		3	3			
VI	Провизии	0	0	0			
ВСИЧКО:		20 519	3 140	23 659	20 769	2 944	23 713

Задължения към финансови институции:

Задълженията на „Холдинг БДЖ” ЕАД по заеми към 31.12.2021 г. са в общ размер на 8 423 хил. лева.

Структурата на задълженията по заеми към 31.12.2021 г. е показана в следващата таблица:

№ по ред	Задължения	текущи			нетекущи	общо
		Просрочени	Текущи	Общо		
1	Първа инвестиционна банка АД	8 423	0	8 423	0	8 423
	главница	7 306		7 306		7 306
	лихва	1 117		1 117		1 117
	всичко:	8 423	0	8 423	0	8 423

С Първа инвестиционна банка АД се водят дела.

Финансов резултат

„Холдинг БДЖ“ ЕАД завършва 2021 г. с печалба в размер на 2 540 хил. лева.

Подобряване на очаквания по **бюджет за 2021 г. положителен финансов резултат печалба с 1 416 хил. лв.**, основните фактори, оказали влияние са както следва:

- ✓ Увеличаване на приходи от продажба на неоперативни активи основно товарни вагони с 2 429 хил. лв.;
- ✓ Счетоводно начисляване на разходи за обезценка и брак – 1 489 хил. лева, непланирани по бюджет;

Спрямо **2020 г.** положителния финансов резултат на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се подобрява с 1 989 хил. лева. Дължи се на:

- ✓ Увеличаване на приходи от продажба на неоперативни активи с 4 089 хил. лв. основно от вагони с 3 823 хил. лв.;
- ✓ Намаляване на разходи за обезценка и брак – 1 073 хил. лева;
- ✓ Намаляване на нетния приход от продажба на активи по схемата "дълг срещу собственост" с 1 735 хил. лева;
- ✓ Отчетен приход с еднократен характер през 2020 г. от отписани задължения в размер на 1 033 хил. лева;
- ✓ Увеличаване на разходите за местни данъци и такси основно от начислени разходи за 50% наеми имоти с 325 хил. лв.;

Основните неблагоприятни фактори, оказали влияние през 2021 г. е кризисната ситуация с Covid 19 и увеличените цени на енергийните ресурси.

Събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

На 12.01.2022 г. с протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията са освободени от състава на Съвета на директорите на Дружеството Георги Друмев, Маргарита Петрова – Кариди и Светломир Николов, като са назначени за членове – Любомир Сяров, Йордан Митев и Петко Петков. От 12.01.2022 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Йордан Митев.

С протокол № ПД-154 от 29.06.2021 г. на министъра на транспорта и съобщенията Григори Григоров е освободен от състава на Съвета на директорите, като това обстоятелство е отразено в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 23.02.2022 г.

С протоколни решения на Министъра на транспорта и съобщенията от 25 и 26 януари 2022 г. в състава на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД са назначени като членове Кирил Григоров и Симеон Евтимов. Отделно на 22.02.2022 г. от състава на Съвета на директорите са освободени като членове Любомир Сяров и Симеон Евтимов. На 15.03.2022 г. с решение на Министъра на транспорта и съобщенията е назначен за член на Съвета на директорите Даниела Везиева.

На 16.02.2022 г. по банковата сметката на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е постъпила сумата от 20 841 хил. лева. Сумата е преведена доброволно от ПИБ АД в изпълнение на влязло в законна сила решение по т.д. № 1735/2020 г. по описа на САС, ТО, 13 състав, с което е потвърдено решение по т.д. № 2763/2014 г. на СГС, ТО, VI-9 състав. Същата представлява сбор от всички суми за периода от 07.05.2009 г. до 06.03.2014 г., получени от ПИБ АД без основание – въз основа на нищожни Договор за доставка на второкласни пътнически вагони втора употреба на лизинг от 02.06.2007 г. и Договор за продажба на вземане от 10.07.2007 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.04.2014 г. до 16.02.2022 г., обезщетение за забавено изпълнение върху главницата за периода от 12.04.2014 г. до 30.04.2014 г. и разноски по компенсация за всички инстанции.

От горепосочената сума, на 09.03.2022 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е върнало на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД сума в общ размер на 11 195 хил. лева, представляваща изплатените от „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД на „Холдинг БДЖ“ ЕАД суми за периода от 24.05.2011 г. до 06.03.2014 г. на основание споразумение от 27.02.2014 г. за изплащане на задълженията към ПИБ АД, ведно с дължимите лихви за забава.

На 23.03.2022 г. Дружеството е получило разпределен дивидент от Eurofima за 2021 г. в размер на 23 хил. лева.

От 01.04.2022 г. с решение на Министерски съвет в Р.България е отменена въведената през 2020 г. извънредната епидемична обстановка, в резултат на пандемията от COVID – 19.

С решение от 05.04.2022 г. Софийски градски съд обявява в несъстоятелност асоциираното предприятие „БДЖ – Кончар“ АД, прекратява дейността му и постановява процедура по осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността на „БДЖ – Кончар“ АД.

На 08.04.2022 г. с протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството Кирил Григоров.

На 11.04.2022 г. с протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството Йордан Митев като е назначен за нов член Ангел Стоянов, който считано от 11.04.2022 г. изпълнява и длъжността Изпълнителен директор.

В изпълнение на решения на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, съгласно т.1.1 от Протокол №115/05.04.2022 г. и т.1.1 от Протокол №123/27.04.2022 г. и получено разрешение от Министъра на транспорта и съобщенията с Протокол № ПД-47/26.04.2022 г., е сключен договор за преобразуване на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД чрез вливането им в „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

С протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията от 13 юни 2022 г. в състава на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е назначен като член Иво Тодоров.

Към датата на одобрение на финансовия отчет за 2021 г. Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД включва: членове: Ангел Стоянов, Петко Петков и Иво Тодоров, и председател – Даниела Везиева.

С протоколни решения на Министъра на транспорта и съобщенията от 29 юни 2022 г. е освободен като член на Съвета на директорите на дружеството Даниела Везиева и е назначен за нов член – Калин Стоянов. С протоколно решение на Съвета на директорите от 30.06.2022 г. е освободен като председател – Даниела Везиева, а за такъв е избран - Иво Тодоров.

Към датата на одобрение на финансовия отчет за 2021 г. Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД включва: членове: Ангел Стоянов, Петко Петков и Калин Стоянов, и председател – Иво Тодоров.

Военен конфликт на територията на Украйна

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република. На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна.

Търговско промишлената палата на Украйна на 28.02.2022г.-024/02.0-7.1. на основание чл.14, 14 от закона на Украйна „За търговско промишлената палата в Украйна“ от 02.12.1997, №671/96-ВР, Устава на ТПП на Украйна удостоверява форсмажорни обстоятелства: военна агресия на Руската федерация срещу Украйна, основание за въвеждане на военно положение.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика.

Цените на енергията и суровините — включително на пшеницата и другите зърнени култури се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Дружеството е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития.

Тъй като ситуацията е изключително динамична ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му през 2022 г. по отношение на общите ефект върху националната икономика, инфлационните процеси, цените на енергийните ресурси, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

Прогноза за развитието на дружеството

В Бизнес програма 2021-2023 г. на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, като компания – майка, осъществяваща стратегическо управление и контрол върху дейността на дъщерните дружества, е заложено изпълнението на следните цели:

Стратегически цели

Възстановяване на конкурентоспособността и нарастване на пазарния дял на групата на ХБДЖ и на жп транспорта като цяло чрез:

- Модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Дигитализация на процесите и комуникационните канали с клиентите чрез внедряване на интегрирани информационни системи за оперативно, административно и маркетингово управление;
- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на дружеството и групата;
- Подобряване на обслужването на клиентите и увеличаване на тяхната удовлетвореност;
- Повишаване на ангажираността на служителите, чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности извън работното време;
- Промяна на вътрешната култура на служителите с фокус върху отговорност за резултатите, професионално развитие, лична инициатива и активно взаимодействие между всички звена.

Краткосрочни и средносрочни цели

- Да осъществи процеса по реструктуриране на административните, бизнес и производствените процеси в дъщерните дружества - „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ Товарни превози“ ЕООД.
- Да реструктурира активите и пасивите на цялата група с цел ефективно осъществяване на планираните бъдещи цели на дъщерните дружества, свързани с цялостната им визия и в частност с модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Да оптимизира собствените и на групата ресурси, процеси и персонал с цел подобряване на ефективността и административно управленския капацитет;
- Да продължи продажбата на неоперативни активи с цел намаляване разходите по тяхното съхранение и генерирането на свеж паричен ресурс.

Показатели на Бизнес план 2022 г.

В продължение на предприетите действия от Ръководството за запазване на финансова устойчивост на Дружеството, при условията на COVID-19 кризата и увеличените цени на енергийните ресурси, чрез подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал, в Бизнес плана 2022 г. е планирано реализацията на следните мерки:

- продажба на неоперативни активи,
- провеждане на политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

Основните финансови показатели по Бизнес плана за 2022 г. са:

Прогнозните приходи от дейността на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за 2022 г. са по-малко, сравнено с очаквания отчет за 2021 г. основно поради очакваното намаление на продажбите на нетекущи и текущи активи с 2 914 хил. лева спрямо предходната година.

Приходите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се формират от приходите от продажби на нетекущи дълготрайни активи (ДА), от експертно и административно обслужване на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД на база сключени договори, приходи от организиране почивката на персонала от групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и на външни клиенти в почивните бази на Поделение за почивно дело, обезщетения за ползвани площи и помещения на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на свързани лица и на външни клиенти, и др.

Планираните продажби по „схемата дълг срещу собственост“ са 225 хил. лв. и са предвидени за погасяване на задължения към НК ЖИ.

Преките оперативните разходи – планирано намаление със 847 хил. лева. спрямо отчетния период за 2021 г. Увеличение бележат разходите за материали, горива и енергия със 103 хил. лв. в резултат на енергийната криза и повишаването на цената на ел. енергия и природен газ.

EBITDA – планираният резултат за дружеството е 589 хил. лв. Стойността на показателя намалява спрямо миналия отчетен период с 2 155 хил. лв.

EBIT – след разходите за амортизация се влошава с 2 236 хил. лв. като достига отрицателна стойност от дейността на дружеството в размер на 11 хил. лева.

Финансов резултат – прогнозирана е печалба в размер на 50 хил. лева за 2022 г.

Продажба на неоперативни активи - в Бюджет 2022 са планирани приходи от продажба на активи, съобразно очакванията за реализацията им на свободния пазар, както следва:

- Продажба на до 120 бр. товарни вагони за 1 100 хил. лева;
- Продажба на 3 бр. тягов подвижен състав (локомотиви) - 150 хил. лева
- Продажба на 70 бр. теснопътни товарни вагони – 140 хил. лева
- Продажба на бракуван подвижен жп състав – 1 700 хил. лева
- Продажба на материали и резервни части – 80 хил. лева
- Продажба на имоти – 220 хил. лева и др.

Инвестиционна програма - предвидени са инвестиции в общ размер на 592 хил. лева, без ДДС за подобряване на материално-техническата база на почивните станции, ремонт и поддръжка на сградния фонд, разработване и внедряване в системата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на софтуерни продукти и др.

Планирано е „Холдинг БДЖ“ ЕАД да продължи приетите от ръководството мерки за намаляване на търговските задължения, оптимизиране на оперативните разходи, реализиране на всички продажби на неоперативни активи по приетия план-график.

Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

В структурата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД не са осъществени действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

Наличие на клонове на предприятието

Организационно – управленската структура на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към 31.12.2021 г. включва поделение за „Почивна дейност“ (ППД), създадено през 2008 г., с основна дейност: ръководство и експлоатация на почивните бази с оглед осигуряване на социална политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за обезпечаване на отдиха, профилактиката и възстановяване здравето на персонала, работещ в дружествата на Холдинговата група.

Използвани от предприятието финансови инструменти

В дейността на „Холдинг БДЖ“ ЕАД не са използвани механизми и предимства на финансови инструменти и политика на хеджиране (форуърдни договори, суапове, опционни сделки, деривативни продукти, фючърсни договори и др.).

инж. Ангел Стоянов
Изпълнителен директор

**НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА 2021 Г.
КЪМ ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
„ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД
СЪГЛАСНО РАЗДЕЛ III, ЧЛ.48 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО.**

I. Кратко описание на бизнес модела на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

1. Правен статут

„Холдинг БДЖ“ ЕАД като продължител на „БДЖ“ ЕАД е дружество - майка и е регистрирано в Република България в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов“ №3. Едноличен собственик на капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Капиталът на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се увеличава съгласно Разпореждане №3 от 20.12.2019 г. на Министерски съвет на Р. България, срещу увеличаване дела на едноличния собственик с непарична вноска, представляваща вземане на държавата срещу „Холдинг БДЖ“ ЕАД, в размер на 219 973 хил. лева, включващо главница в размер на 196 658 хил. лева и лихва към 31.12.2019 г. в размер на 23 315 хил. лева. Увеличението на капитала на дружеството е в съответствие с получената на 16 юни 2017 г. нотификация от Европейската комисия с Решение (ЕС) 2017/2372 за допустима държавна помощ S.A.31250-2011/C.

На 27.03.2020 г. в изпълнение на посоченото Разпореждане в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, е вписано увеличението на капитала на дружеството с непарична вноска, срещу записване на нови 21 997 293 броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 10 (десет) лева всяка.

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 24 892 266 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона. Основната дейност на предприятието майка „Холдинг БДЖ“ ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лиценз за използване на патенти на дружествата,

в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

„БДЖ” ЕАД е регистрирано с Решение № 1 от 15.01.2002 г. постановено по ФД № 7 от 2002 г. на СГС. Същото е пререгистрирано по реда на Закона за търговския регистър на 24 април 2008 г. с ЕИК: 130822878. На 23.11.2010 г. е променено фирменото наименование на дружеството от „БДЖ” ЕАД на „Холдинг БДЖ” ЕАД.

С извършеното преобразуване на „Холдинг БДЖ” ЕАД на 24.05.2011 г. е прехвърлена собствеността на товарни и пътнически вагони, локомотиви, електро - мотрисни влакове (ЕМВ), дизелови мотрисни влакове (ДМВ), локомотивни депа и локомотивен персонал на дъщерните дружества „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД и „БДЖ – Товарни превози” ЕООД, необходими за осъществяваната от тях дейност – предоставяне на товарни и пътнически жп превози вътрешно и международно съобщение. След тази дата основните приходи на „Холдинг БДЖ” ЕАД се формират от продажбата на неоперативни активи и почивно дело. От началото на 2014 г. между „Холдинг БДЖ” ЕАД и двете дъщерни дружества са сключени договори за административно подпомагане и управление, по силата на които компанията майка извършва редица услуги срещу съответното възнаграждение, свързани с техническо осигуряване и инженеринг; контрол в различни сфери; информационни технологии; сигурност; връзки с обществеността, реклама и протокол и др.

Към момента на преобразуването през м. май 2011 г. „Холдинг БДЖ” ЕАД остава длъжник по всички натрупани краткосрочни и дългосрочни задължения, с изключение на тези, които са възникнали по договори, сключени от съответните поделения на „Холдинг БДЖ” ЕАД, които при преобразуването преминават към дъщерните дружества. С вътрешни споразумения през 2012 г. и 2013 г. всички кредити към финансовите институции, с изключение на Втория облигационен заем и задълженията към структурите на Световната банка, са прехвърлени към дъщерните дружества, съобразно придобитите от тях активи при последното преобразуване.

„Холдинг БДЖ” ЕАД остава собственик на всички неоперативни активи, които дружеството притежава към момента на преобразуването и извършва всички сделки на управление и разпореждане с тези активи.

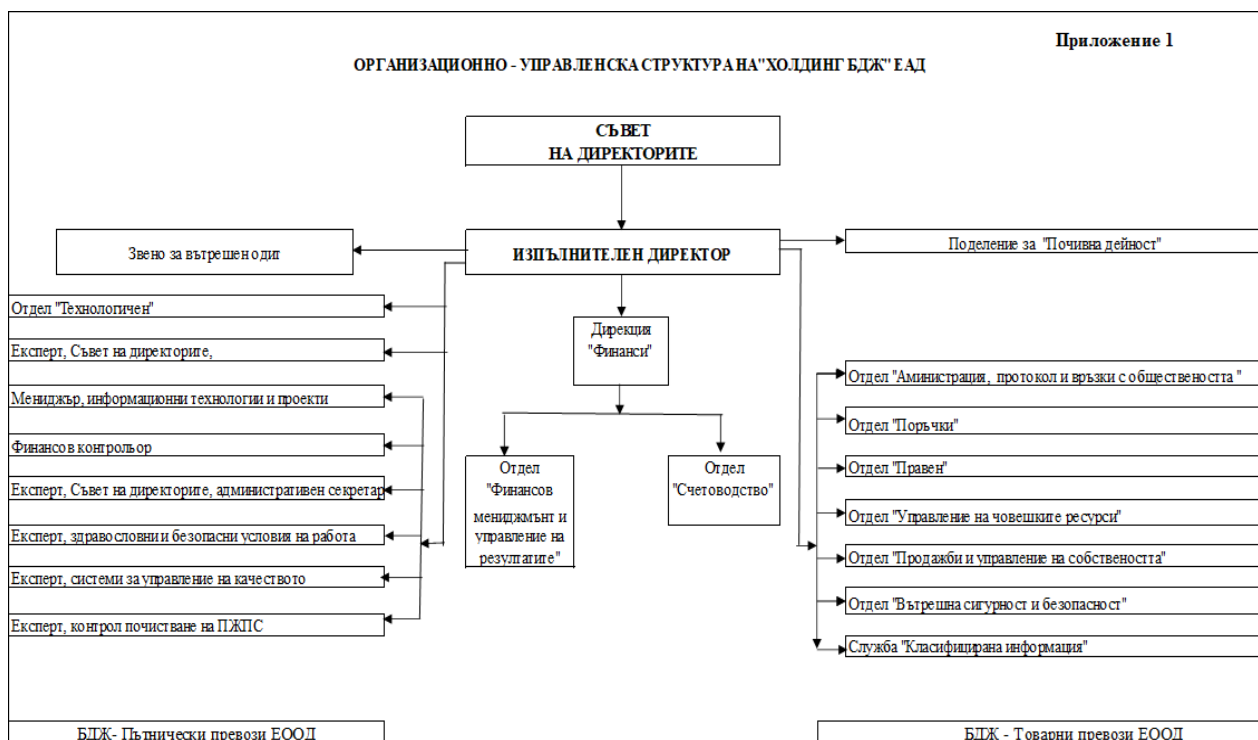
„Холдинг БДЖ” ЕАД извършва социалната дейност, свързана с осигуряване на отход и почивка на собствените си работници и служители, както и на работниците и служителите от дъщерните си дружества в почивните бази, които при преобразуването през 2007 г. са останали собственост на холдинга.

Към „Холдинг БДЖ” ЕАД е създадено **Подделение за „Почивна дейност” (ППД)** – създадено със Заповед №52/30.01.2008 г. на Изпълнителния директор с решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ” ЕАД № 154/24.08.2008 г.

Седалището и адресът на управление на ППД е в гр. София, район „Средец”, ул. „Иван Вазов” № 3.

Основен предмет на дейността се изразява в ръководство и експлоатация на почивните бази с оглед осигуряване на социална политика на „Холдинг БДЖ” ЕАД за обезпечаване на отхода, профилактиката и възстановяване здравето на персонала, работещ в дружествата на Холдинговата група. Всеки служител самостоятелно или с членове на семейството му имат право на 50% отстъпка от регламентираната цена при ползване на почивните бази на дружеството в рамките на 7 календарни дни престой годишно.

2. Организационно-управленска структура

3. Визия

„Холдинг БДЖ“ ЕАД е ключов регионален партньор за осъществяване на политиката на Европейския съюз за изграждане на единна железопътна общност, която ще се базира на интегрирана инфраструктурна мрежа, на оперативна съвместимост на тягово - подвижния състав и на свободната конкуренция, за да осигури качествени, безопасни и екологични транспортни услуги.

4. Стратегически цели

Възстановяване на конкурентоспособността и нарастване на пазарния дял на групата и на жп транспорта като цяло чрез:

- Модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Внедряване на интегрирани информационни системи за оперативно и административно управление;
- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на дружеството и групата;
- Подобряване на обслужването на клиентите и увеличаване на тяхната удовлетвореност;
- Повишаване на ангажираността на служителите, чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности извън работното време;
- Промяна на вътрешната култура на служителите с фокус върху отговорност за резултатите, професионално развитие, лична инициатива и активно взаимодействие между всички звена.

5. Краткосрочни и средносрочни цели

- Възстановяване на съществуващия подвижен жп състав на групата;

- Усъвършенстване и подобряване на корпоративното управление в холдинговата структура;
- Окончателно решаване на проблема със задължнялостта на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група към НКЖИ;
- Ускоряване темпа на продажби на неоперативни активи с цел осигуряване на паричен ресурс за погасяване на задълженията към кредиторите;
- Поддържане на финансова стабилност на дружествата в групата.

Стремежът е „Холдинг БДЖ“ ЕАД изцяло да се освободи в средносрочен план от свръх капацитета от неоперативни активи и ръководството на Холдинга да се съсредоточи върху стратегическото управление и контрол върху дъщерните дружества.

II. Политики, които предприятието е приело

1. Област на управлението и развитието на човешките ресурси.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД предоставя качествени услуги в областта на управлението и развитието на човешките ресурси, в съответствие с най-добрите съвременни практики за оценка, обучение и развитие.

2. Социална политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

Социалната политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се осъществява чрез **Поделение за „Почивна дейност“ (ППД)** – създадено със Заповед №52/30.01.2008 г. на Изпълнителния директор с решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД № 154/24.08.2008 г.

Седалището и адресът на управление на ППД е в гр. София, район „Средец“, ул. „Иван Вазов“ № 3.

Основен предмет на дейността се изразява в ръководство и експлоатация на почивните бази с оглед осигуряване на отдых и почивка на служителите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, профилактиката и възстановяване здравето на персонала, работещ в дружествата на Холдинговата група. Всеки служител самостоятелно или с членове на семейството му имат право на 50% отстъпка от регламентираната цена при ползване на почивните бази на дружеството в рамките на 7 календарни дни престой, еднократно или на 2 части в рамките на календарната година. Работодателят поема 50% от разходите на работниците и служителите за почивка в базите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за период от 7 календарни дни годишно.

Таблица с отчетни данни за 2021 г. за броя на почиващите работници и служители и техните семейства, ползвали почивните бази на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

№ по ред	Почивни бази	Брой служители от Група на БДЖ, ползвали почивните бази	външни на БДЖ клиенти
1	ПВЦ Паничище	1 204	2 739
2	ПВЦ Приморско	1 912	483
3	ПВЦ Железничар	529	172
4	ПБ Ахтопол	151	0
5	ПБ Фичоза	116	0
	Тотал	3 912	3 394

Използването на почивните бази е 20% по-високо от предходната 2020 г.

Основните политики, които осъществява мениджърския екип на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в областта на трудовото законодателство и взаимоотношенията между ръководство и синдикати са отразени в приетия КТД от 18 декември 2019 г., в сила от 01.01.2020 г. (Колективен трудов договор между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и КНСБ, Синдикат на железничарите в България, Съюз на транспортните синдикати в България, КТ ПОДКРЕПА”, Национален железничарски синдикат и Федерация на транспортните работници за срок от 2 години).

В приетия Колективен трудов договор (КТД), са определени **допълнителни и други възнаграждения** и са посочени подробно какви придобивки към основната заплата има всеки работник или служител на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

✓ За всеки отработен нощен час на работника или служителя се заплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на процент от основната часова заплата по трудов договор за всички длъжности;

✓ За работа през дните на официални празници на работника или служителя се изплаща допълнително възнаграждение в размер на 110% от размера на основното трудово възнаграждение.

✓ Положеният от работника или служителя извънреден труд се заплаща с увеличение;

✓ Когато положеният от работника или служителя извънреден труд надвиши нормата, определена с чл.146, ал.1 от КТ, разликата се заплаща 210 %.

✓ На работниците и служителите се заплаща допълнително месечно възнаграждение в размер на 1% за всяка година придобит трудов стаж и професионален опит.

✓ За ползване в работата на по-висока лична квалификация Работодателят заплаща на работника или служителя допълнително месечно възнаграждение в размери, за доктор на науките 100,00 лв. за степен Доктор 60,00 лв., на завършилите следдипломна квалификация 10,00 лв.

✓ В приетия КТД има определен ред и начин за обезщетения на персонала при прекратяване на трудовите взаимоотношения.

✓ Организацията на работното време се определя с Правилник за вътрешния трудов ред, който се утвърждават от Работодателя след провеждане на предварителни консултации със Синдикатите.

✓ На работниците и служителите, членове на Синдикатите - страна по КТД и на присъединилите се към него, се осигурява 22 дни основен платен годишен отпуск.

✓ На работници и служители с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто се осигурява 28 дни основен платен годишен отпуск.

✓ При кръводаряване полагащият се отпуск по ал.1 или ал.2 за годината на кръводаряването се завишава с 2 работни дни, отделно от отпуска по чл.157, ал.1, т.2 от Кодекса на труда.

✓ На работниците и служителите, които работят при ненормиран работен ден се осигурява допълнителен платен годишен отпуск в размер не по-малко от 6 работни дни.

✓ Конкретните размери на отпуска се определят от Работодателя след обсъждане между страните по КТД, съгласно приетите и одобрени списъци по чл.35, ал.3 и проведените наблюдения.

✓ Работничките или служителките имат право на платен отпуск за две и повече живи деца по условията и реда на чл.168 от Кодекса на труда.

✓ Разрешение за ползване на отпуски по чл. 161 от Кодекса на труда дава Работодателя след одобрение на предложенията от страните по КТД.

В приетия КТД има раздел **здравословни и безопасни условия на труд**. В него са определени задълженията на работодателя в тази сфера, както начина за осъществяване на контрол съвместно със синдикатите.

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на работниците и служителите е задължение на Работодателя и е за сметка на Дружеството. Работниците и служителите носят отговорност за спазването на установените правила за безопасност и здраве при работа.

Работодателят се задължава:

✓ да осигурява целево ресурси за организационно-технически, технологични и други проекти за подобряване условията на труд, съгласно план-програми въз основа на направени оценки на риска;

✓ да осигурява провеждането на всички видове инструктажи, съгласно изискванията на Наредба № РД-07-2 от 16 декември 2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;

✓ да провежда периодично обучение на работниците и служителите по въпросите за здравословни и безопасни условия на труд;

✓ да онагледя работните места (помещения) с необходимите инструкции и правила по безопасност на труда;

✓ не по-малко от веднъж годишно (през месец февруари) предоставя информация на Синдикатите за състоянието на условията на труда, направените и последващи оценки на риска, показателите на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост.

✓ при настъпили промени, като въвеждане на нови производствени процеси, технологии, оборудване, продукти и материали, промяна на организацията на труда, нови или реконструирани сгради и помещения, промени в нормативната уредба и други, както и по предложение на Синдикатите – страна по КТД, да се извършва преразглеждане оценката на риска;

✓ всички разходи за лечение на пострадали при трудова злополука не по тяхна вина, които не се поемат от НЗОК, да се заплащат от Работодателя, съгласно съвместно приети със Синдикатите Правила за отпускане на социални парични помощи;

✓ Работодателят да организира за сметка на Дружеството периодични медицински прегледи за здравословното състояние на работниците и служителите, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба, а именно: Наредба № 3 от 27.02.1987 г. за задължителните предварителни и периодични прегледи на работниците и Наредба № 7 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплей.

✓ да осигури на работниците и служителите обслужване от Служба по трудова медицина (СТМ);

✓ да прилага разработените от СТМ мерки за отстраняване и намаляване на риска за здравето и безопасността при работа на работниците и служителите;

✓ да покани представители на Синдикатите при разследване на трудови злополуки и професионални заболявания.

✓ Работодателят за своя сметка осигурява работно облекло при наличие на условията и при спазване на изискванията на Наредбата за безплатното и униформено облекло, приета с ПМС №10 от 20.01.2011 г. и др. и съответно да се осъществява контрол съвместно със синдикатите.

В приетия КТД има раздел **социално дело**. Основни моменти, залегнали в него :

✓ За задоволяване на социалните и културните потребности на работниците и служителите, Работодателят отчислява ежемесечно суми в размер не по-малко от 15% от средствата за работна заплата.

✓ Средствата по ал.1 се разпределят по план-сметка, приета с решение на Общото събрание на работниците и служителите (събрание на пълномощниците) в Дружеството, като с нея задължително се осигуряват:

- средства за поевтиняване на храната за целия персонал на Дружеството, под формата на парична сума в размер на 60 лв. на месец бруто;

- социална сума не по-малко от 150 лв., при ползване от работника и служителя на половината от полагащия му се основен платен годишен отпуск.

- работодателят поема 50% от разходите на работниците и служителите за почивка в базите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – самостоятелно или заедно с членове на техните семейства, за период от общо 7 (седем) календарни дни. Работниците/служителите ползват правата си по тази точка еднократно или на две части в рамките на календарната година, след представяне на заявление-декларация по образец – Приложение №3. Членове на семействата са: съпруг, съпруга, деца до 18 годишна възраст, ако продължават образованието си – до 26 годишна възраст, а ако са недееспособни или трайно нетрудоспособни – независимо от възрастта.

- отпускане на социални помощи.

Страните по КТД приемат **Социална програма**, с цел подобряване на социалния статус на заетите, която се актуализира всяка календарна година. Основни направления в програмата са:

✓ Социална сума срещу ползване на отпуск; парични помощи; медицинско обслужване и профилактика; бази за спорт, отдих и туризъм; други социални и битови потребности (столово хранене; възстановяване в профилакториум и др.).

✓ Разпоредителни действия, ипотечиране, концесии и др. с почивните бази на Дружеството се предприемат след предварително уведомяване на Синдикатите и обсъждане между страните.

✓ Работодателят прави предложение за промяна на цените на картите за почивните бази след обсъждане от страните по КТД.

✓ Настаняването и продажбата на жилища, собственост на Дружеството, на работници и служители в трудово правни отношения с него, става по процедури и критерии, определени от страните по КТД. В жилищните комисии се включват представители на Синдикатите.

✓ При наличие на средства, Работодателят може да прави ежемесечни вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване на всички работници и служители в Дружеството.

Работодателят осигурява:

✓ На работещите работници и служители от Дружеството, на безсрочен трудов договор, поименна карта за пътуване по цялата жп мрежа;

✓ На членовете на семействата – 6 (шест) билета за безплатно пътуване;

В КТД има раздел **Корпоративна социална отговорност**- основните положения в него са:

Работодателят поема отговорността да:

✓ реализира социално отговорно поведение при реструктуриране и модернизиране на Дружеството и управлението, чрез ефективни форми на информиране и консултиране;

✓ създава здравословен социален климат, социална сигурност на работещите и устойчива заетост, чрез инвестиционни програми в съответните направления, както и със

съвместни социални инициативи, разработени с органите по заетостта и социалните партньори;

- ✓ при промяна на работодателя по чл. 123 и 123а от КТ, както и при структурни промени, касаещи смяна на собствеността /приватизация/ и всякакъв вид изменения на дейността, свързани със сключване на договори за концесия, наем, аренда, съвместна дейност, както и чрез съответните договори със страните контрагенти, да сключва споразумения, социални клаузи и да приема съвместни програми за запазване на персонала, неговото преквалифициране и пренасочване;

- ✓ повишава мотивираността на работещите с допълнителни материални, социални и морални стимули;

- ✓ повишава ролята и ефективността на социалния диалог и обвързва предвижданите промени, както с интересите на дружеството, така и с тези на работещите в него;

- ✓ предприема действия за подпомагане опазването на околната среда, енергийната ефективност, предотвратяване на замърсяването, минимизиране на отпадъците и рециклирането им.

Работодателят въвежда мерки за по-добро съвместяване на трудовия и личен живот като:

- ✓ прилагане на гъвкави форми на организация на работното време за бременни жени и родители с деца до три годишна възраст;

- ✓ организиране на допълнително квалификационно обучение след отпуск по майчинство и подкрепа в кариерното развитие и др.

Работодателят създава и **осигурява условия за физическа активност** и провеждане на спортни занимания по различни видове спорт на своите работници и служители, включително в свободното време, като за тази цел ежегодно, в бизнес плана на Дружеството, определя размер на финансови средства според възможностите си.

- ✓ Работодателят и Синдикатите съвместно определят реда и начина за организиране и провеждане на спортни мероприятия на работниците и служителите от Дружеството. Работниците и служителите от Дружеството могат да членуват в спортни клубове.

- ✓ Чл. 61. С цел участие на работниците и служителите от Дружеството в държавни и международни спортни турнири и първенства, Работодателят и Синдикатите могат да ги подпомогнат чрез създаване по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, на аматьорски спортни клубове по различни видове спорт. В тези клубове могат да членуват и други лица.

В КТД има раздел **Равенство между половете и защита от насилие на работното място**- основните положения в него са :

- ✓ Работодателят гарантира прилагането на принципа на равнопоставеност между половете по отношение на заплащането на труда, достъпа до обучения и кариерно развитие.

- ✓ Работодателят предприема ефективни мерки за предотвратяване на физически и психически тормоз на работното място, както и за осигуряване на условия на труд, които спомагат за превенция от стрес, физически и психични увреждания.

- ✓ Работодателят се задължава да води политика на нулева толерантност спрямо насилието на работното място в различните му проявления – физическо, психическо и сексуално.

- ✓ Работодателят предприема мерки за повишаване на осведомеността на мениджърите, работниците и служителите, чрез беседи с цел идентифициране признаците на тормоз и насилие на работното място, и инициране на превантивни и/или корективни действия в помощ на жертвите.

- ✓ Работодателят се задължава да не допуска пряка или непряка дискриминация при осъществяване на трудовите права и задължения. След получаване на оплакване от

работник или служител, който се смята подложен на тормоз на работното място, Работодателят незабавно извършва проверка и предприема мерки за прекратяване на тормоза, ако се установи такъв.

3. Екологична политика на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

Независимо, че железопътният транспорт е екологично най-безопасния вид транспорт, за използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо хармоничното съчетаване на техническото развитие на подвижния състав и инфраструктурата с опазването на околната среда, което от гледна точка на експлоатацията представлява значителен потенциал за намаляване на разходите. Поради това всички жп администрации разширяват изградените системи за управление на околната среда.

В резултат на предприетите действия по освобождаване от неоперативни активи чрез ликвидация и продажба на скрап, дружеството е генерирало отпадъци от черни и цветни метали. Същите се съхраняват разделно на обособени площадки на територията на дъщерните дружества. Периодично се провеждат търгове за предаването на тези отпадъци съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъци. Ежемесечно са водени отчетни книги за наличните като тази отчетност ежегодно се представя пред Изпълнителна агенция по околна среда.

В структурата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД относно дейността по опазване на околната среда се цели при организацията на работа и функциите на персонала да се спазват следните принципи:

✓ „Предотвратяване“ – образуването на отпадъци да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;

✓ „Разширена отговорност“ – дейностите, които допринасят за замърсяването на околната среда, да се управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;

Превозите, които изпълняват дружествата от „Холдинг БДЖ“ ЕАД показват, че с електрическа тяга се извършват 95% от превозите на товари и пътници от общия обем превози и едва 5% от превозите се осъществяват с дизелова тяга.

Поставени са електромери на всеки локомотив, обслужващ пътнически и товарни превози, което дава възможност за отчитане на реално потребление по монтиран уред за измерване на използваната ел. енергия.

Превозите с електрическа тяга са почти с 3 пъти по-ниска себестойност от тези с дизелова тяга и тяхното увеличаване води до намаляване както на себестойността на превозите, така и до намаляване на въглеродните емисии.

Настоящата нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на приложимото законодателство.

инж. Ангел Стоянов
Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) във връзка с чл.61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публични предприятия (ППЗПП)

Настоящата декларация за корпоративно управление е изготвена на основание на чл. 61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП) във връзка с годишното приключване на 2021 г.

- 1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) Националния кодекс за корпоративно управление или (б) друг кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на кодекса по буква (а) или (б)**

„Холдинг Български държавни железници“ ЕАД („Дружеството“) спазва по целесъобразност Кодекса за корпоративно управление, одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор („Кодекса за корпоративно управление“). Дружеството приема доброто корпоративно управление като лоялни и балансирані взаимоотношения между едноличния собственик, ръководството на дружеството, партньори, контрагенти, персонал и други заинтересовани лица.

Ръководството на Дружеството поддържа ефективни връзки с всички заинтересовани лица, като спазва принципите за прозрачност и бизнес етика. Дружеството отчита интересите както на държавата, така и на доставчици, клиенти, служители, кредитори, неправителствени организации и други, и ги идентифицира въз основа на тяхната степен, сфери на влияние и отношение към неговото развитие. Конкретно разписаните правила и политики за спазване на техните интереси са в Етичния кодекс на дружеството. При решаване на определени въпроси винаги се изисква мнението на заинтересованите лица. Успешното и прозрачно управление на Дружеството и конструктивните решения се гарантират от прилагането на приетите правила и политики.

Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност, която се реализира по реда на Кодекса на труда.

В своята дейност Дружеството стриктно спазва принципите за защита на интереса на държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на Дружеството. Ръководството работи целенасочено за постигане на устойчиво развитие и постоянен растеж на Дружеството чрез възстановяване конкурентоспособността и нарастване на

пазарния дял на холдинговата група и на жп транспорта като цяло. Дейността се основава на принципите на прозрачност и публичност на процесите, чрез разкриване на информация пред регулаторните органи и обществеността.

Дружеството има изградена система за разкриване на пълна, навременна, вярна и разбираема информация чрез предоставяне на необходимата информация, съгласно законовите изисквания на приложимите нормативни актове – Закон за публичните предприятия (ЗПП) и правилника за неговото прилагане, Търговския закон (ТЗ), Закон за счетоводството (ЗСч) и др. Предвидени са вътрешни правила и процедури за осигуряване на публичност и прозрачност при разходване на средствата на Дружеството. Информацията се публикува на интернет страницата на Дружеството, с цел осигуряване на бърз и лесен достъп до тази информация.

2. Обяснение от страна на Дружеството кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква (а) или (б) не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление - основания за това

Дружеството не прилага следните части от Кодекса за корпоративно управление:

➤ Точка 4 „Възнаграждение“:

Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите на Дружеството се определя по реда на ЗПП и ППЗПП.

➤ Частта за защита на правата на акционерите се прилага за защита правата на държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на Дружеството.

➤ Глава шеста „ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ, ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ДРУГИ ПОСРЕДНИЦИ“

Дружеството не извършва дейност на финансовите пазари и за него е неприложима Глава шеста от Кодекса за корпоративно управление.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на Дружеството, осъществяван от ръководството на Дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на Дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи * контролна среда; * управление на риска; * контролни дейности; * информация и комуникация; * мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) в Дружеството е съобразена с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), Указанията и Методическите насоки по елементите на финансово управление и контрол, дадени от Министерството на финансите (МФ).

СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в дружеството, с цел да се осигури разумна увереност, че целите на Дружеството са постигнати чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията;
- предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

СФУК въвежда правила и процедури относно:

- определянето на целите на Дружеството;
- прилагането на стратегически и годишни планове, планове за действие и индикатори за достигане на поставените цели;
- идентифициране, оценка и управление на рисковете, застрашаващи постигането на целите на Дружеството;
- планиране, управление и отчитане на публичните средства, с оглед постигане на целите на Дружеството;
- ефективно управление на персонала и поддържането нивото на компетентността му;
- съхранение и опазване на активите и информацията от погиване, кражба, неправомерен достъп и злоупотреба;
- разделяне на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол;
- осигуряване на функцията по вътрешен одит, в съответствие с действащото законодателство;
- наблюдение и актуализиране на СФУК и предприемането на мерки за подобряването им в изпълнение на препоръки от вътрешния одит и други проверки;
- осигуряване на антикорупционни процедури;
- отчетност и докладване за състоянието на СФУК;
- осигуряване на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на персонала в Дружеството.

Контролните дейности в Дружеството включват:

- система за двоен подпис;
- правила за достъп до активите и информацията;
- политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност;
- политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори;
- политики и процедури за последващи оценки на изпълнението;
- политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции;
- политики и процедури за управление на човешките ресурси;
- политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

4.1. Член 10, параграф 1, буква "в"

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията.

4.2. Член 10, параграф 1, буква "г"

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма притежатели на акции със специални права на контрол.

4.3. Член 10, параграф 1, буква "е"

Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Посочената разпоредба не е приложима за Дружеството.

4.4. Член 10, параграф 1, буква "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт

Назначаването и освобождаването на членовете на Съвета на директорите се извършва от едноличния собственик на капитала при спазване на реда и условията на ЗПП, ППЗПП, ТЗ и Устава на Дружеството. Изменения в Устава на Дружеството се извършват от едноличния собственик на капитала по реда на ТЗ, ЗПП, ППЗПП и Устава на Дружеството.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в ТЗ, ЗПП, ППЗПП, Устава на Дружеството и приетите от Съвета на директорите - Правила за работата на Съвета на директорите.

Дружеството е „публично предприятие“ съгласно ТЗ и ЗПП, с едноличен собственик на капитала българската държава, чиято права се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията. Дружество има едностепенна система на управление.

Едноличният собственик на капитала взема решения от компетентността на Общото събрание на акционерите, в т.ч. за изменение и допълване на Устава; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на членовете на Съвета на директорите; назначаване и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството, одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори, решения за разпределение на печалбата, за попълване на фонд „Резервен“ и за изплащане на дивидент, освобождаване от отговорност членове на Съвета на директорите и др.

4.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Решението за издаване на акции или на временни удостоверения се взема от Съвета на директорите на Дружеството.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията. Дружество има едностепенна система на управление.

Органите на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, чийто права се упражняват от едноличен собственик на капитала и Съвет на директорите.

Изискванията, на които трябва да отговарят членовете на Съвета на директорите са разписани в ТЗ, ЗПП и ППЗПП. Членовете на Съвета на директорите се назначават от едноличния собственик на капитала след провеждане на избор чрез процедура на номиниране съгласно ЗПП и ППЗПП. Условието за избор не се основават на характеристики като възраст, пол, раса и др., а са свързани изцяло с наличието на подходяща образователно-квалификационна степен по посочени конкретни специалности, професионален опит, добра репутация, други подходящи умения и компетенции според специфичната дейност на Дружеството. Управлението на Дружеството се възлага на членовете на Съвета на директорите с договори за управление, сключени в съответствие с ТЗ.

Съветът на директорите управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие със стратегическите цели и одобрените бизнес програми на публичното предприятие, като защитава правата на едноличния собственик на капитала и на Дружеството.

Съветът на директорите ръководи и контролира стратегията за развитие на Дружеството и управлява разумно и ефективно неговите ресурси.

Съветът на директорите има изградена система за вътрешен одит и контрол на риска и получава периодична информация. В своята дейност Съветът на директорите се подпомага от Одитен комитет, който се състои от трима членове. Одитният комитет се избира от едноличния собственик на капитала. Дейността на изпълнителният директор се подпомага от ресорни директори.

Съветът на директорите осигурява условия за ефективен контрол върху дейността на изпълнителния директор.

Съветът на директорите разработва бизнес програма и контролира изпълнението ѝ.

По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Съветът на директорите е приел Етичен кодекс, който спазва и който се спазва от всички работещи в Дружеството.

Съветът на директорите се отчита за своята дейност пред едноличния собственик на капитала.

Към 31.12.2021 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: Светломир Николов, Григори Григоров, Маргарита Петрова – Карида и Георги Друмев, който е и изпълнителен директор. С протокол № ПД-154 от 29.06.2021 г. на министъра на транспорта и съобщенията Григори Григоров е освободен от състава на Съвета на директорите, като това обстоятелство е отразено в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 23.02.2022 г.

Одитен комитет

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите (едноличен собственик на капитала) и в съответствие със законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството, са избрани членовете на Одитния комитет, мнозинството от които са независими съгласно чл. 107 от ЗНФО.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си и др.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана от по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

Към настоящия момент Дружеството не е разработило и не прилага политика на многообразие.

.....
Ангел Стоянов
Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на

„ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД

гр. София

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД („Дружеството“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2021 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. Ние не сме присъствали на годишната инвентаризация на материални запаси за годината, завършила на 31 декември 2021 г., тъй като тази дата предхожда датата на нашето назначаване за одитори на Дружеството за 2021 година. Поради съществения обем на транзакции и съществения интервал от време между датата на баланса и на извършените алтернативни процедури, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства и не бяхме в състояние да се убедим чрез прилагането на алтернативните одиторски процедури относно наличността на тези активи и тяхната балансова стойност към 31 декември 2021 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на представеното крайно салдо на материалните запаси в размер на 1,464 хил.лв. в отчета за финансовото състояние, респективно – корекция на финансовия резултат за годината, отчетен в отчета за доходите за годината, завършваща на 31 декември 2021.

2. Към 31 декември 2021 г. в състава на Другите вземания (Пояснителна бележка 16) към индивидуалния финансов отчет на Дружеството, са включени съдебни вземания в размер на 1,250 хил. лв. и просрочени задължения по финансов лизинг (Пояснително бележка 10.1 „Финансов лизинг“) с балансова стойност 8,423 хил. лв. Като се има предвид, че към датата на отчета, съответното съдебно производство не е приключило, ние не сме получили достатъчно и уместни доказателства относно възстановимата стойност на съответното вземане и относно очакваната сума, необходима за уреждане на задължението за финансов лизинг, както и дали са

необходими корекции на представените балансови стойности, респективно – корекция на финансовия резултат за годината, отчетен в отчета за доходите за годината, завършваща на 31 декември 2021.

3. В индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. са представени активи, класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 „Нетекущи активи държани за продажба и преустановени дейности“ с балансова стойност в размер на 3,214 хил. лв. Като отчитаме, че тези активи са класифицирани като държани за продажба за дълъг период и факта, че тяхната реализация изисква продължителен период от време, ние не получихме достатъчно убедителни доказателства относно основанията за продължаващата класификация на тези активи като държани за продажба.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не представяме отделно мнение относно тези въпроси.

С изключение на въпросите, описани в параграф „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние решихме че няма други ключови въпроси, които да бъдат комуникирани.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от индивидуален доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация, декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай

че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно балансовата стойност на материалните активи, съдебните вземания и задълженията по финансов лизинг, както и коректното класифициране на активите, държани за прозажба на Дружеството към 31 декември 2021 г. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за този обек

Отговорности на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуалния финансов отчет, който не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общото управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето

мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалния финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на ръководството, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло

разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на общественения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет“ по-горе.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- г) Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Ейч Ел Би България ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД („Дружеството“) от едноличния собственик на капитала с протокол № ПД-057/23.05.2022 г., и договор № 01-14-25/31.05.2022 г., за период от една година.

- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2021 г. на Дружеството, представлява втори ангажимент за задължителен одит на това Дружество, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

Одиторско дружество

ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ ООД

Вероника Ревалска

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

София, 14 юли 2022 г.

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2021 ‘000 лв.	31 декември 2020 ‘000 лв.	1 януари 2020 ‘000 лв.
		Преизчислен		Преизчислен
Нетекущи активи				
Нематериални активи	6	57	106	7
Имоти, машини и съоръжения	7	16 981	17 467	18 762
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	8, 9	205 120	199 475	199 475
Дългосрочни финансови активи	11	2 831	2 831	2 831
Дългосрочни вземания от свързани лица	33	3 000	658	2 138
Отсрочени данъчни активи	12	1 638	1 847	1 753
Нетекущи активи		229 627	222 384	224 966
Текущи активи				
Материални запаси	13	1 464	2 750	3 296
Краткосрочни финансови активи	14	1 847	1 847	1 847
Търговски вземания	15	10	43	92
Вземания от свързани лица	33	8 977	14 017	11 810
Други вземания	16	2 346	2 407	3 182
Пари и парични еквиваленти	17	5 859	1 942	2 785
Текущи активи		20 503	23 006	23 012
Активи, класифицирани като държани за продажба	18	3 214	5 500	6 879
Общо активи		253 344	250 890	254 857

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
/инж. Ангел Стоянов/

Дата: 13.07.2022 г.

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 72 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2021 ‘000 лв.	31 декември 2020 ‘000 лв.	1 януари 2020 ‘000 лв.
			Преизчислен	Преизчислен
Собствен капитал				
Акционерен капитал	19.119.1	248 923	248 923	28 950
Преоценъчен резерв	19.2	8 229	8 294	9 131
Други резерви	19.2	138 315	138 319	138 328
Натрупана загуба		(174 304)	(176 913)	(177 584)
Общо собствен капитал		221 163	218 623	(1 175)
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	21.2	170	118	68
Нетекущи задължения към свързани лица	33	20 519	20 769	23 305
Финансиране	26	94	130	289
Нетекущи пасиви		20 783	21 017	23 662
Текущи пасиви				
Провизии	20	4	-	-
Пенсионни и други задължения към персонала	21.2	450	455	573
Задължения по финансов лизинг	10.1	8 423	8 423	8 423
Финансиране	26	1	1	1
Търговски задължения	22	755	709	837
Краткосрочни задължения към свързани лица	33	298	427	220 762
Други задължения	23	1 467	1 235	1 774
Текущи пасиви		11 398	11 250	232 370
Общо пасиви		32 181	32 267	256 032
Общо собствен капитал и пасиви		253 344	250 890	254 857

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Дата: 13.07.2022 г.

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Вероника Ревалска
Управител

Изпълнителен директор:
/инж. Ангел Стоянов/

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 72 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември (представен в единен отчет)

	Пояснение	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
			Преизчислен
Приходи от продажби	24	3 849	3 629
Приходи от други доходи	24	1 664	2 509
Приходи от финансиране	26	122	273
Разходи за материали	27	(347)	(288)
Разходи за външни услуги	28	(1 054)	(1 061)
Разходи за персонала	21.1	(2 732)	(2 794)
Разходи за амортизация	6, 7	(555)	(648)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(316)	(543)
Печалба от продажба на нетекущи активи	25	4 469	2 512
Други разходи, нетно	29	(2 374)	(3 143)
(Загуба)/Печалба от оперативна дейност		2 726	446
Финансови разходи	30	(18)	(8)
Финансови приходи		49	113
(Загуба)/Печалба преди данъци		2 757	551
Икономия/ (разход) от данък върху дохода	12, 31	(217)	-
Нетна (загуба)/печалба годината		2 540	551

Друг всеобхватен доход:

Компоненти, които не се рекласифицират в печалба или загубата:

Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи

21.2 (4) (10)

Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход

- 1

Преценка на нефинансови нетекущи активи

7 (4) (809)

Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход

- 81

Друг всеобхватен доход за годината

(8) (737)

Общо всеобхватна (загуба)/печалба за годината

2 532 (186)

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Дата: 13.07.2022 г.

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

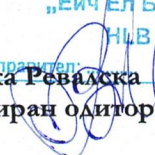
Вероника Ревалска
Управител

Изпълнителен директор:
върху който /инж. Ангел Стоянов/
доклад с дата:

14. 07. 2022

„Ейч Ел Би България“ ООД
H E B Bulgaria Ltd.

Управител:
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 72 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Резерв от актюерски печалби/(загуби)	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2021 г.	248 923	8 294	138 351	(32)	(176 687)	218 849
Корекция на грешки от предходни периоди (пояснение 5)	-	-	-	-	(226)	(226)
Преизчислено салдо към 1 януари 2021 г.	248 923	8 294	138 351	(32)	(176 913)	218 623
Печалба/ (Загуба) за периода					2 540	2 540
Друг всеобхватен доход:						
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	(4)	-	(4)
Преоценка на нефинансови активи	-	(4)	-	-	-	(4)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	-	-	-	-	-
Общо всеобхватна печалба (загуба) за периода	-	(4)	-	(4)	2 540	2 532
Прехвърляне на преоценъчни резерви в печалби/(загуби)	-	(61)	-	-	69	8
Салдо към 31 декември 2021 г.	248 923	8 229	138 351	(36)	(174 304)	221 163

Съставил:

/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:

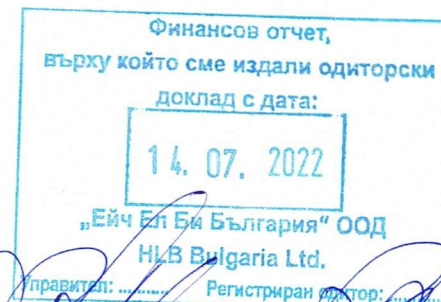
/инж. Ангел Стоянов/

Дата: 13.07.2022 г.

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Вероника Ревалска
Управител

Вероника Ревалска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 72 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Резерв от актюерски печалби/(загуби)	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2020 г.	28 950	9 131	138 351	(23)	(177 365)	(956)
Корекция на грешки от предходни периоди (пояснение 5)					(219)	(219)
Преизчислено салдо към 1 януари 2020 г.	28 950	9 131	138 351	(23)	(177 584)	(1 175)
Увеличаване на капитала чрез непарична вноска -апорт на вземане от собственика	219 973	-	-	-	-	219 973
Сделки с едноличния собственик	219 973	-	-	-	-	219 973
Загуба за годината (преизчислена)					551	551
Друг всеобхватен доход:						
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	(10)	-	(10)
Преоценка на нефинансови активи	-	(809)	-	-	-	(809)
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	81	-	1	-	82
Общо всеобхватна печалба/ (загуба) за годината	-	(728)	-	(9)	551	(186)
Прехвърляне на преоценъчни резерви в печалби/(загуби)	-	(109)	-		120	11
Салдо към 31 декември 2020 г.	248 923	8 294	138 351	(32)	(176 913)	218 623

Съставил:

/Димитър Михайлов/

Дата:13.07.2022 г.

Одиторско дружество

Ейч Ел Би България ООД

Вероника Ревалска

Управител

Изпълнителен директор:

/инж. Ангел Стоянов/

Вероника Ревалска

Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към индивидуалния финансов отчет от стр. 7 до стр. 72 представляват неразделна част от него.

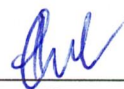

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	6 209	4 778
Постъпления от финансираня	79	62
Плащания към доставчици	(1 665)	(2 663)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(2 645)	(2 846)
Други парични потоци от основна дейност	(1 624)	(934)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	354	(1 603)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(213)	(328)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	5 728	1 059
Предоставени заеми на дъщерни предприятия	32.1 (3 000)	(1 000)
Изплатена главница по заеми от дъщерни предприятия	32.1 1 000	917
Изплатени лихви по заеми от дъщерни предприятия	32.1 25	75
Получени дивиденди	30 23	37
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	3 563	760
Финансова дейност		
Нетен паричен поток от финансова дейност	-	-
Нетна промяна на пари и парични еквиваленти	3 917	(843)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	17 1 942	2 785
Печалба/(загуба) от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	-	-
Пари и парични еквиваленти в края на годината	17 5 859	1 942

Съставил:
/Димитър Михайлов/

Изпълнителен директор:
/инж. Ангел Стоянов/

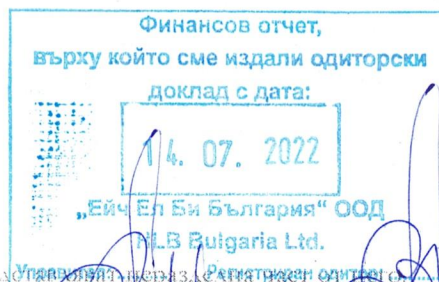
Дата: 13.07.2022 г.

Одиторско дружество
Ейч Ел Би България ООД

Вероника Ревалска
Управител

Вероника Ревалска
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към индивидуалния финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; продажба на неоперативни активи и имущество; всички други дейности, които не са забранени от закона.

Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 130822878. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов“ №3.

С преобразуване на Национална компания „Български държавни железници“ (НК „БДЖ“) е създадено „БДЖ“ ЕАД чрез отделяне, считано от 1 Януари 2002 г. Дружеството е правопреемник на отделените активи и пасиви от НК „БДЖ“ в частта, отнасяща се до железопътните превози на пътници и товари съгласно разделителен баланс към 31 Декември 2001 г.

С Решение № 14 от 12 ноември 2007 г. на Софийски градски съд по фирмено дело 7/ 2002 г. е вписано в Търговския регистър преобразуване на „БДЖ“ ЕАД при условията на чл. 262г от Търговския закон, чрез отделяне от него на новоучредените дъщерни дружества „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)“ ЕООД. Новоучредените дружества са правопреемници на съответната част от правата и задълженията на „БДЖ“ ЕАД съгласно Плана за преобразуване към 30 Април 2007 г. „БДЖ“ ЕАД е едноличен собственик на капитала на всяко едно от дружествата.

Съгласно Решение на Съвета на Директорите в качеството му на управителен орган на „БДЖ“ ЕАД и на орган, упражняващ правата на „БДЖ“ ЕАД като едноличен собственик на капитала на „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)“ ЕООД в изпълнение на т. 1.1 от Протокол № 7/ 16.11.2009 г. и т. 2.3 от Протокол № 10/ 16.12.2009 г., е предприета процедура по вливане на „БДЖ – Тягов подвижен състав (Локомотиви)“ ЕООД в „БДЖ“ ЕАД. Направено е вписване на преобразуването в Търговския регистър по реда на чл. 262в от Търговския закон на 24.09.2010 г. От Агенция по вписванията е издадено Удостоверение № 20101123151323/ 23.11.2010 г. за вписване на Дружеството като Холдинг, промяна на устава и наименованието, а именно „ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД („ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД).

В изпълнение Решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД съгласно т.1.4 от Протокол №100/12.04.2011 г., получено решение за преобразуване от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с Протокол №ПД – 45/ 04.04.2011 г., както и даденото с писмо №92-00-07-45/07.04.2011 г. съгласие на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е извършено преобразуване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД по реда на чл.262в от Търговския закон, чрез отделяне на имущество, съгласно подписан Договор за преобразуване от 24.01.2012 г. между „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. На 24.05.2011 г. е вписано преобразуване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в Търговския регистър към Агенцията по вписвания, с което „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД стават правопреемник на отделеното имущество от „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Критерият за отделяне на имуществото, правата и задълженията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД

към дъщерните дружества са определени от състоянието на активите и пасивите, които се използват и касаят съответната текуща дейност по реда установен в подписания Договор от 24.01.2011 г.

С нетната стойност на отделеното имущество към дата 24.05.2011 г. са се увеличили инвестициите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

На основание Решение на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с Протокол №ПА- 70/06.06.2011 г. и в изпълнение на т.10.1 от Протокол №103/27.04.2011 г. на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е вписана в партидата на дружеството в Търговския регистър промяна в предмета на дейност на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, като се преустановява извършване на дейности по предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и/или товари във вътрешни и/или международно съобщение, поддръжка и ремонт на железопътни возила.

Организационно – управленска структура на дружеството включва Поделение за почивна дейност, със статут на работодател по смисъла на ал. 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на КТ.

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта и съобщенията.

Към 31.12.2021 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: членове – Светомир Николов, Георги Друмев и Григори Григоров, и председател – Маргарита Петрова – Кариди. С протоколно решение № ПА-154 от 29.06.2021 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите Григори Григоров, като това обстоятелство е отразено в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 23.02.2022 г. Длъжността Изпълнителен директор, считано от 02.07.2021 г. се изпълнява от Георги Друмев.

В Дружеството има назначен Одитен комитет в състав: членове: Петър Стефанов и Гертана Михайлова- Борисова, председател – инж. Мариела Парушева.

Средно списъчният брой на персонала за 2021 г. е 91 души (за 2020 г.: 104 души).

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2021 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти. Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 BGN.) (включително сравнителната информация за предходния период – 2020 г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет, съгласно изискванията на Закона за счетоводството и в съответствие с

Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие. Дружеството отчита печалба след данъци за периода в размер на 2 540 хил. лв. Натрупаната загуба към 31 декември 2021 г. е в размер на 174 304 хил. лв., а текущите активи надвишават текущите пасиви с 9 106 хил. лева, без да се взимат предвид активите класифицирани като държани за продажба (за 2020 г.: 11 757 хил. лв.). Просрочените търговски, други задължения и задължения към свързани лица на Дружеството към 31.12.2021 г. са в размер на 814 хил. лева (за 2020 г.: 885 хил. лева). Просрочените задължения по финансов лизинг са в размер на 8 423 хил.лв., които продължават да бъдат обект на съдебен спор с „Първа инвестиционна банка“ АД (виж пояснение 10.1).

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с COVID-19

Нарушаването на обичайната икономическа дейност на Р.България в резултат на пандемията от COVID – 19 продължава да оказва своето неблагоприятно влияние върху операциите на Дружеството и през 2021 г. Предприети са действия и мерки от страна на Ръководството, с цел минимизиране на негативните ефекти, както и за осигуряване на безопасност на работното място на работниците, служителите и за посетителите в почивните станции, като е осигурило необходимите предпазни средства и санитарни материали и дезинфекциращи препарати.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с инфлацията и ръста на енергийните цени

През 2021г. България и другите страни членки на Европейския съюз бяха изправени пред множество кризи, като продължаваща борба с пандемията, растяща инфлация и др. Най-сериозната е рекордният ръст на енергийните цени. От началото на годината петролът - Европейският сорт Брент поскъпва с около 43%, природният газ търгуван на нидерландската газова борса TTF, която е реперна за българските цени – над шест пъти, а цената на квотите за CO2 – близо три пъти. Всичко това естествено се отразява и върху цените на електрическата енергия във всички страни членки на Европейския съюз, независимо от енергийния им микс. Цената за базов товар на пазар „Ден напред“ на Българската независима енергийна борса се увеличава близо седем пъти от началото на годината.

Във връзка с рязкото покачване на цените на електроенергията на борсовите пазари в Европейския Съюз в края на 2021, българското правителство, чрез Министерството на енергетиката, прие програма за компенсация на бизнеса за месеците от октомври 2021 до март 2022 г. включително. Целта на тази мярка е да се облекчат небитовите потребители на електроенергия в България, като се намалят разходите им за електроенергия в месеците с най-високо потребление и най-високи текущи цени.

През 2021 г. Дружеството е отчетело приход от финансиране за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия за периода от месец октомври до месец декември, в общ размер на 7 хил. лева.

Независимо от натрупаните загуби Ръководството е анализирано способността на Дружеството да продължи да функционира в бъдеще. Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, дружеството ще успее да запази постигната финансова устойчивост и да продължи своята дейност, чрез предприети мерки за:

- продажба на дялови участия в предприятия, различни от дъщерни,
- продажба на неоперативни активи,
- провеждане на политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Дружеството.

Към 31 декември 2021 г. Ръководството смята, че не е налице съществена несигурност по отношение на способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие. Валидността на предположението за действащо предприятие в бъдеще зависи и от бъдещите решения на собственика на капитала.

3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2021 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2021 г.:

- Реформа на референтния лихвен процент - Фаза 2 (Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16) в сила от 1 януари 2021 г., приети от ЕС

Измененията в реформата на референтния лихвен процент - Фаза 2 (Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16) въвеждат практически целесъобразно за модификации, изисквани от реформата, изясняват, че счетоводното отчитане на хеджирането не се прекратява единствено поради реформа на референтния лихвен процент и въвеждане на оповестявания, които позволяват на потребителите да разберат естеството и степента на рисковете, произтичащи от реформата на референтния лихвен процент, на които е изложено предприятието и как предприятието управлява тези рискове, както и напредъка на предприятието при преминаване от референтните лихвени проценти към алтернативни референтни ставки и как субектът управлява този преход.

- МСФО 16 Лизинг: Свързани с отстъпки по наем в контекста на Covid-19 след 30 юни 2021 г., в сила за периоди, започващи на или след 1 април 2021

През май 2020 г. БМСС издаде отстъпки по наем в контекста на Covid-19 (изменение на МСФО 16). Обявлението измени МСФО 16 Лизинг, за да предостави на лизингополучателите освобождаване от преценката дали свързаната с COVID-19 отстъпка по наем е модификация на лизинга. При издаването практическата целесъобразност беше ограничена до отстъпки по наем, за които всяко намаляване на лизинговите плащания засяга само плащания, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г.

Тъй като лизингодателите продължават да предоставят свързани с COVID-19 отстъпки от наеми на лизингополучатели и тъй като последиците от пандемията COVID-19 са постоянни и значителни, IASB реши да удължи периода от време, през който практическата целесъобразна мярка е на разположение за използване.

Промените в свързаните с Covid-19 отстъпки от наем след 30 юни 2021 г. (Изменение на МСФО 16) изменят МСФО 16 на:

- позволява на лизингополучателя да приложи практическата целесъобразна мярка по отношение на отстъпките по наем, свързани с COVID-19, за отдаване под наем, за които всяко намаление на лизинговите плащания засяга само плащания, първоначално дължими на или преди 30 юни 2022 г. (вместо само плащания, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021);
- да изисква от лизингополучателя, който прилага изменението, да го направи за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.;
- да изисква от лизингополучателя, който прилага изменението, да го направи с обратна сила, като признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на изменението като корекция на началния баланс на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, според случая) в началото на годишния отчетен период в който лизингополучателят прилага първо изменението; и
- да уточни, че през отчетния период, в който лизингополучателят прилага за първи път изменението, от лизингополучателя не се изисква да разкрива информацията, изисквана от параграф 28 (е) от МСС 8.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

- **МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.**

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква модел за текущо измерване, при който оценките се преизмерват за всеки отчетен период. Договорите се измерват, като се използват градивните елементи на:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности
- изрична корекция на риска и
- надбавка за договорени услуги (CSM), представляваща не реализираната печалба от договора, която се признава като приход за периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите ставки или в отчета за печалбата или загубата, или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява как застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Допълнителен, опростен подход за разпределение на премията е разрешен за задължението за оставащото покритие по краткосрочни договори, които често се изписват от застрахователи по животозастраховане.

Има модификация на общия модел за измерване, наречен „подход с променлива такса“ за определени договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици участват във възвръщаемостта от базовите елементи. Когато се прилага подходът на променливите такси, делът на предприятието от промените в справедливата стойност на базовите позиции е включен в CSM. Следователно резултатите от застрахователите,

използващи този модел, вероятно ще бъдат по-малко променливи, отколкото при общия модел.

Новите правила ще повлияят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички субекти, които сключват застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики на дискреционно участие.

- **Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Изменението на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) забранява на предприятието да приспада от себестойността на даден актив от ИМС всякакви постъпления, получени от продажба на произведени артикули, докато предприятието подготвя актива за предвидената му употреба. Той също така пояснява, че предприятието „тества дали активът функционира правилно“, когато оценява техническите и физическите характеристики на актива. Финансовото представяне на актива не е от значение за тази оценка.

Предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

- **Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Бяха направени незначителни изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, за да се актуализират препратките към Концептуалната рамка за финансово отчитане и да се добави изключение за признаване на задължения и условни задължения в обхвата на МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и тълкуване 21 Налози. Измененията също потвърждават, че условните активи не трябва да се признават към датата на придобиване.

- **Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Изменението на МСС 37 пояснява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителни разходи за изпълнение на договора, така и разпределение на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите. Преди да признае отделна провизия за обременителен договор, предприятието признава всяка загуба от обезценка, настъпила върху активи, използвани при изпълнение на договора.

- **Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 г.:

- МСФО 9 Финансови инструменти - пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви.
- МСФО 16 Лизинг - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг.
- МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от преизчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.

- МСС 41 Земеделие - премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването на стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане.
- **Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - Изменения на МСС 1 - дата на влизане в сила: 1 януари 2023 г.**

Измененията в тесен обхват на МСС 1 Представяне на финансови отчети изясняват, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията на предприятието или събитията след датата на отчитане (напр. постъпление от колебание или нарушение на споразумението). Измененията, също така изясняват какво има предвид МСС 1, когато споменава „уреждане“ на пасив.

Измененията могат да повлияят на класификацията на пасивите, особено на предприятията, които преди са вземали предвид намеренията на ръководството при определяне на класификацията, както и за някои пасиви, които могат да бъдат преобразувани в собствен капитал.

Те трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с нормалните изисквания в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки.

- **Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Декларация за практиката 2 на МСФО) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Измененията изискват предприятието да оповестява своите съществени счетоводни политики, вместо значимите си счетоводни политики. Допълнителни изменения обясняват как предприятието може да идентифицира съществена счетоводна политика. Добавени са примери за това кога дадена счетоводна политика е вероятно да бъде съществена. В подкрепа на това изменение, Съветът също така разработи насоки и примери, за да обясни и да се демонстрира прилагането на "четиристепенен процес на същественост", описан в практическо изявление по МСФО № 2.

- **Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Измененията заменят дефиницията за промяна в счетоводните оценки с дефиниция за счетоводни оценки. Според новото определение счетоводните оценки са „парични суми във финансовите отчети, които са обект на несигурност на измерването“. Предприятията разработват счетоводни оценки, ако счетоводните политики изискват статиите във финансовите отчети да се измерват по начин, който включва несигурност на измерването. Измененията изясняват, че промяната в счетоводната оценка, която е резултат от нова информация или ново развитие, не е поправка на грешка.

- **Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка – Изменения на МСС 12, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.**

Промените в МСС 12 Данъци върху печалбата изискват компаниите да признават отсрочен данък върху сделки, които при първоначално признаване водят до равни суми на облагаеми и приспадащи временни разлики. Те обикновено се прилагат за сделки като лизинг на лизингополучатели и задължения за извеждане от експлоатация и ще изискват признаване на допълнителни отсрочени данъчни активи и пасиви. Изменението следва да се прилага

за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, предприятията трябва да признават отсрочени данъчни активи (доколкото е вероятно те да бъдат използвани) и отсрочени данъчни задължения в началото на най-ранния сравнителен период за всички приспадащи и облагаеми временни разлики, свързани с:

- активи с право на ползване и задължения по лизинг, и
- извеждане от експлоатация, възстановяване и подобни задължения и съответните суми, признати като част от себестойността на свързаните активи.

Кумулативният ефект от признаването на тези корекции се признава в неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, според случая. МСС 12 по-рано не разглеждаше как да се отчитат данъчните ефекти лизингови договори, признати в баланса и подобни сделки и различни подходи бяха счетени за приемливи. Някои предприятия може вече да са отчитали такива транзакции в съответствие с новите изисквания. Тези субекти няма да бъдат засегнати от измененията

Ръководството на Дружеството не очаква посочените по-горе, изменения на стандарти да имат ефект в бъдеще при първоначалното им прилагане върху финансовия отчет на Дружеството.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения индивидуален финансов отчет са използвани счетоводни приблизителни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Предприятието прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Предприятието:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) рекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството е възприело да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

През 2021 г. са представени два сравнителни периода, Тъй като Дружеството извършва ретроспективно преизчисления и прекласификации на позиции във финансовия отчет.

Повече информация относно корекциите и съответните прекласификации е представена в пояснение 5.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на Дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента. На всяка дата на баланса ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции при превишение на балансовата стойност на инвестицията над дела в нетните активи на дъщерното. За целите на провеждане на тест за обезценка на инвестициите в дъщерните дружества, ръководството възлага на лицензиран оценител определяне на пазарната стойност на нетните активи за всяко от дружествата.

4.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в тези предприятия се отчитат по себестойностния метод, в индивидуалните финансови отчети.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Дружеството признава дивидент от съвместно контролирано предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не се преоценяват). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги свързани с дейността на дъщерните дружества и продажба на стоки и дълготрайни материални активи. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 24.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент

- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничени (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката. При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

4.6.1. Приходи от продажба на услуги и стоки

Дружеството отдава под наем някои активи или част от тях при условията на сключени договори, предоставя бази за отдих на работниците от системата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и на външни клиенти, подготвя печатни издания, осъществява експертно и административно подпомагане на дъщерните дружества.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния договор. Обичайният кредитен период е до 30 дни след предоставяне на услугите. В случаи, че предоставените от Дружеството услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Приходи от продажби на краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.

4.6.2. Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.6.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с договори за заем и депозити, предоставени съгласно предмета на дейност на дружеството. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават когато се установи правото за тяхното получаване.

4.6.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Приходите от финансиранятия за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансиранятия за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.6.5. Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато

активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.

4.7. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата. Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството оценява актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.8. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.9. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.10. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството, и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- софтуер 2 години
- други 7 години

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава стойностно ниво на същественост в размер на 700 лева.

4.11. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на транспортните средства (подвижен жп състав) и земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценка, намалена в следствие с натрупаната амортизация и загуба от обезценка. Направените преоценки се отчитат като преоценъчен резерв, ако преди това не се предхождат от начислени разходи. При бракуване на преоценения актив, той се обезценява до неизхаения размер на преоценъчния резерв поради изчерпване на неговите потребителски качества, а частта, която съответства на пренесената стойност при използването му в употреба, се отписва в увеличение на финансовия резултат от минали периоди. При продажба на преоценен актив, който е в добро състояние и не са намалени неговите качества, преоценъчният резерв се отразява във финансовия резултат за минали периоди за сметка на увеличение на печалбата. За имотите, машините и съоръженията закупени чрез финансираня и рекласифицирани като активи държани за продажба или материални запаси се преустановява признаването на приход от финансиране до момента на тяхното връщане в група имоти, машини и съоръжения или до тяхното освобождаване.

Честотата на преоценките се определя при наличието на значителни промени в справедливите стойности на активите, които се преоценяват поне веднъж на 5 години.

През 2020 г. е направена преоценка на активите, отчитани последващо по преоценена стойност, на база на доклад на външен независим оценител, както следва:

- на транспортни средства – локомотиви, пътнически и товарни вагони към 31.12.2020г.
- на земите – към 31.12.2020 г.

Останалите активи от имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Загубите от обезценка се отчитат като разход в печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи за ремонт и модернизация на имоти, машини и съоръжения, при условие, че удължават срока на тяхното използване или подобряват икономическите ползи над първоначално оценената ефективност, се добавят към стойността на актива.

Всички други последващи разходи, които възстановяват качествата на активите се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от специалистите от съответните дейности и се одобряват от ръководството на Дружеството.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства	
Локомотиви	10 години
Вагони пътнически	10 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Амортизацията на клас активи „Товарни вагони“ (от 01.01.2016 г.), се изчислява като се използва методът според произведеното количество услуги, при използване на обемен показател за извършена работа - отчетени брутотон километри.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за признаване на активи от Групата Имоти, машини и съоръжения на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.12. Лизинг

Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори, сключени на или след 1 януари 2019 г., Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат

предвид неговите права в определения обхват на договора;

- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение

за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг. Лизингодателите класифицират лизинговите договори според степента, до която рисковете и изгодите, произтичащи от собствеността върху основния актив, се прехвърлят по силата на лизинговия договор.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Рисковете включват възможните загуби от неизползвани мощности или технологично остаряване, както и от колебанията на възвръщаемостта, дължащи се на променящи се икономически условия. Изгодите могат да бъдат представени от очакваната доходносна експлоатация през икономическия живот на основния актив и очакваната печалба от нарастването на стойността или реализирането на остатъчната стойност.

Дали даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на въвеждане и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките или промените в обстоятелствата не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

Оперативен лизинг

Признаване и оценяване

Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Лизингодателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

Лизингодателят прибавя първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативен лизинг, към балансовата стойност на основния актив и ги признава като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг.

Основният актив, предмет на оперативен лизинг, се амортизира с обичайната амортизационна политика на лизингодателя по отношение на подобни активи. Амортизацията на такъв актив се признава като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Изменения на лизинговия договор

Лизингодателят отчита изменението в договор за оперативен лизинг като нов лизинг от датата на влизане в сила на изменението, като взима предвид всички авансово платени или начислени лизингови плащания, свързани с първоначалния договор за лизинг, като част от лизинговите плащания за новия лизинг.

Представяне

Лизингодателят представя в своя отчет за финансовото състояние основните активи,

предмет на оперативен лизинг, в съответствие с тяхното естество.

Приходите от оперативен лизинг, когато дружеството е лизингодател, се признават като доходи на линейна база през срока на лизинговия договор.

4.13. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката, Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход.

4.14. Финансови инструменти.

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.14.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.14.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи или финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.14.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания, търговски вземания от свързани лица и вземания от

предоставени заеми, включително от свързани лица. Тази категория финансови активи е най- съществена за Дружеството.

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и вземания от свързани лица и предоставени заеми.

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги или, извършени в обичайния ход на стопанската дейност на Дружеството. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицират като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (капиталови инструменти)

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи, във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества (виж пояснение 11). Те не се търгуват на капиталови пазари.

4.14.4. Обезценка на финансовите активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

	Тип на финансовия актив	Категория по МСФО 9	Подход за обезценка
1	Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
2	Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
3	Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
4	Вземания от свързани лица с компонент на Финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
5	Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
6	Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
7	Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа - на първите два като очаквани кредитни загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента) .

Вземания по заеми от свързани лица и вземания с елемент на финансиране

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани лица и дългосрочни вземания с елемент на финансиране, дружеството прилага тристепенен подход за обезценка. Съгласно този подход дружеството прилага „трестепенен " модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на три етапа:

- Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във Фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза I се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

- В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във Фаза 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

- В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във Фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при последващата оценка на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните

парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на вземанията по възрастова структура, използвайки матрица на провизиите. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

Дружеството признава загуба от обезценка на трудносъбираемите вземания с очаквана кредитна загуба до 78 % от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания се обезценяват напълно.

4.14.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружествоо включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като първа входяща-първа изходяща за значимите материали и средно претеглена стойност за всички останали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези вземания или задължения от или към данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 12.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.18. Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи

на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.19. Собствен капитал, резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва ефект от преоценка на земя и подвижен жп състав.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и непокрытите загуби от минали години.

Всички транзакции със собственика на Дружеството се представят отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.20. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановите с дефинирани вноски се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното трудово възнаграждение. В случай че служителът е работил в Дружество или в системата на железопътния превоз през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение. Колективния трудов договор определя и допълнителни компенсации за някои групи служители.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа, с помощта на независим външен актюер.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

4.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се

признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация. Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Класифициране на инвестициите на Дружеството

През периода Ръководството на дружеството е направило преглед на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия, в резултат на което част от инвестициите, различни от инвестиции в дъщерни предприятия, продължават да се отчитат като краткосрочни финансови активи, за които взетото решение за тяхното освобождаване е валидно към датата на настоящият финансов отчет.

4.22.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив

се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22.3. Измерване на очакваните кредитни загуби и обезценка на вземания

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката. Приблизителната оценка за загуби от трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при чието събиране са констатирани трудности и които са с изтекъл срок на плащане до 6 месеца се класифицират като трудносъбираеми, а такива с изтекъл срок на плащане над 36 месеца – като несъбираеми. Ръководството на Дружеството на база на извършен анализ на исторически данни е приело трудносъбираемите вземания да се обезценяват до 78 % от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания се обезценяват напълно.

4.22.4. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2021 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване на представените амортизируеми нетекущи активи.

4.22.5. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.13). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

4.22.6. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.22.7. Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Ефект от корекции на грешки от предходни периоди

Към 31.12.2021 г. Дружеството е направило корекция отразена в печалба или загуба от минали години в нетен размер от 226 хил. лв., произтичаща от неначислени приходи и разходи, касаещи друг предходен отчетен период. Основните корекции са в резултат на:

- отписани материални запаси вложени в текущи ремонти за 29 хил.лева.
- начислени разходи за отговорно пазене и контрол върху състоянието на активи за 117 хил. лева
- начислен разход по ЗМДТ за 80 хил. лева.

Пояснения 5.1, 5.2 и 5.3 дават подробна информация касаеща направените корекции през 2019 г. и 2020 г.

5.1. Отчет за финансовото състояние 2019 г.

Пояснение	2019 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2019 ‘000 лв. преизчислен
Активи			
Нетекущи активи	224 966	-	224 966
Текущи активи			
Материални запаси	5.1.1. 3 325	(29)	3 296
Краткосрочни финансови активи	1 847	-	1 847
Търговски вземания	92	-	92
Вземания от свързани лица	11 810	-	11 810
Други вземания	3 182	-	3 182
Пари и парични еквиваленти	2 785	-	2 785
Текущи активи	23 041	(29)	23 012
Активи, класифицирани като държани за продажба	6 879	-	6 879
Общо активи	254 886	(29)	254 857
Собствен капитал			
Акционерен капитал	28 950	-	28 950
Преоценъчен резерв	9 131	-	9 131
Други резерви	138 328	-	138 328
Натрупана загуба	(177 365)	(219)	(177 584)
Общо собствен капитал	(956)	(219)	(1 175)
Пасиви			
Нетекущи пасиви	23 662	-	23 662
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	573	-	573
Задължения по финансов лизинг	8 423	-	8 423
Финансиране	1	-	1
Търговски задължения	837	-	837
Краткосрочни задължения към свързани лица	5.1.2. 220 645	117	220 762
Други задължения	5.1.3. 1 701	73	1 774
Текущи пасиви	232 180	190	232 370
Общо пасиви	255 842	190	256 032
Общо собствен капитал и пасиви	254 886	(29)	254 857

5.1.1. Отписани материални запаси вложени в текущи ремонти на активи за 29 хил.лева.

5.1.2. Начислени разходи за отговорно пазене и контрол върху състоянието на активи за 117 хил. лева.

5.1.3. Корекция на финансов резултат в размер на 73 хил. лева, дължаща се на неначислен разход по ЗМДТ.

5.2. Отчет за финансовото състояние 2020 г.

	Пояснение	2020 ‘000 лв.	Преизчисление ‘000 лв.	2020 ‘000 лв. преизчислен
Активи				
Нетекущи активи				
Текущи активи				
Материални запаси	5.2.1.	2 779	(29)	2 750
Краткосрочни финансови активи		1 847	-	1 847
Търговски вземания		43	-	43
Вземания от свързани лица		14 017	-	14 017
Други вземания		2 407	-	2 407
Пари и парични еквиваленти		1 942	-	1 942
Текущи активи		23 035	(29)	23 006
Активи, класифицирани като държани за продажба		5 500	-	5 500
Общо активи		250 919	(29)	250 890
Собствен капитал				
Акционерен капитал		248 923	-	248 923
Преоценъчен резерв		8 294	-	8 294
Други резерви		138 319	-	138 319
Натрупана загуба		(176 687)	(226)	(176 913)
Общо собствен капитал		218 849	(226)	218 623
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала		455	-	455
Задължения по финансов лизинг		8 423	-	8 423
Финансиране		1	-	1
Търговски задължения		709	-	709
Краткосрочни задължения към свързани лица	5.2.2.	310	117	427
Други задължения	5.2.3.	1 155	80	1 235
Текущи пасиви		11 053	197	11 250
Общо пасиви		32 070	197	32 267
Общо собствен капитал и пасиви		250 919	(29)	250 890

5.2.1. Намаление на материалните запаси, съгласно т.5.1.1.

5.2.2. Увеличение на краткосрочните задължения към свързани лица, съгласно т.5.1.2.

5.2.3. Корекция на финансов резултат в размер на 80 хил. лева, дължаща се на неначислен разход по ЗМДТ

5.3. Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход 2020 г.

Пояснение	2020 ‘000 лв.	Преизчисление	2020 ‘000 лв. Преизчислен
Приходи от продажби	3 629	-	3 629
Приходи от други доходи	2 509	-	2 509
Приходи от финансиране	273	-	273
Разходи за материали	(288)	-	(288)
Разходи за външни услуги	5.3.1 (1 058)	(3)	(1 061)
Разходи за персонала	(2 794)	-	(2 794)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	(648)	-	(648)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(543)	-	(543)
Печалба от продажба на нетекущи активи	2 512	-	2 512
Други разходи	5.3.2 (3 139)	(4)	(3 143)
Печалба от оперативна дейност	453	(7)	446
Финансови разходи	(8)	-	(8)
Финансови приходи	113	-	113
Печалба/(Загуба) преди данъци	558	(7)	551
Отсрочени данъци върху дохода	-	-	-
Печалба/(Загуба) за годината	558	(7)	551
Друга всеобхватен доход за годината	(737)	-	(737)
Общо всеобхватна загуба за годината	(179)	(7)	(186)

5.3.1. Доначислен разход за такса битови отпадъци за 3 хил. лева .

5.3.2. Доначислен разход за данък недвижими имоти за 4 хил. лева.

5.4. Ефект от преизчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2019 г.

	‘000 лв.
Признаване на приходи за дейността към 31 декември 2019 г.	-
Признаване на разходи за дейността към 31 декември 2019 г.	(219)
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2019 г.	(219)

5.5. Ефект от преизчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2020 г.

	‘000 лв.
Ефект от корекции на финансовия резултат за 2019 г.	(219)
Признаване на приходи за 2020 г.	-
Признаване на разходи за 2020 г.	(7)
Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2020 г.	(226)

6. Нематериални активи

Балансовите стойности на нематериалните активи на Дружеството за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Патенти и лицензии	Софтуер	Разходи за придобиване на ДНМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2021 г.	659	383	33	1 075
Новопридобити активи	-	57	-	57
Отписани активи	(586)	(208)	(33)	(827)
Салдо към 31 декември 2021 г.	73	232	-	305
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2021 г.	(657)	(312)	-	(969)
Амортизация	(1)	(72)	-	(73)
Отписани активи	586	208	-	794
Салдо към 31 декември 2021 г.	(72)	(176)	-	(248)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	1	56	-	57

	Патенти и лицензии	Софтуер	Разходи за придобиване на ДНМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2020 г.	659	269	-	928
Новопридобити активи	-	114	118	232
Отписани активи	-	-	(85)	(85)
Салдо към 31 декември 2020 г.	659	383	33	1 075
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2020 г.	(652)	(269)	-	(921)
Амортизация	(5)	(43)	-	(48)
Отписани активи	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	(657)	(312)	-	(969)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	2	71	33	106

7. Имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентари други	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2021 г.	17 735	204	893	11 227	1 024	108	31 191
Новопридобити активи	81	-	56	-	24	-	161
Отписани активи	(73)	-	(53)	(14)	(32)	(108)	(280)
Трансфер от активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	17 743	204	896	11 213	1 016	-	31 072
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2021 г.	(3 407)	(97)	(763)	(8 750)	(689)	(18)	(13 724)
Отписани активи	3	-	52	14	31	18	118
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	-	-	-	(3)	-	-	(3)
Трансфер от активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Амортизация	(206)	(6)	(23)	(195)	(52)	-	(482)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(3 610)	(103)	(734)	(8 934)	(710)	-	(14 091)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	14 133	101	162	2 279	306	-	16 981

Към 31 декември 2021 г. Дружеството няма заложен имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентари други	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2020 г.	19 117	203	912	12 228	1 153	18	33 631
Новопридобити активи	76	5	22	11	6	199	319
Отписани активи	(118)	(4)	(41)	(148)	(135)	(109)	(555)
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	(1 340)	-	-	(917)	-	-	(2 257)
Трансфер от активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	53	-	-	53
Салдо към 31 декември 2020 г.	17 735	204	893	11 227	1 024	108	31 191
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2020 г.	(3 224)	(94)	(772)	(9 992)	(769)	(18)	(14 869)
Отписани активи	34	4	39	132	135	-	344
Преоценка/(Обезценка) за сметка на собствения капитал	-	-	-	1 449	-	-	1 449
Трансфер от активи класифицирани като държани за продажба	-	-	-	(48)	-	-	(48)
Амортизация	(217)	(7)	(30)	(291)	(55)	-	(600)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(3 407)	(97)	(763)	(8 750)	(689)	(18)	(13 724)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	14 328	107	130	2 477	335	90	17 467

Съгласно възприетият модел на последващо отчитане и оценяване активите на Дружеството от групите „Земя“ и „Транспортни средства – подвижен жп състав“ през 2020 г. са преоценени от лицензиран външен оценител.

8. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2021	Участие	2020	Участие
			‘000 лв.	%	‘000 лв.	%
"БДЖ - Пътнически превози" ЕООД	България	Железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав	96 093	100%	92 989	100%
"БДЖ - Товарни превози" ЕООД	България	Железопътни превози на товари поддръжка и ремонт на подвижен състав	109 027	100%	106 486	100%
			205 120		199 475	

През 2021 г. е извършено увеличение на капитала на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД с непарични вноски в общ размер на 3 104 хил. лева, представляващи апорт на вземания на „Холдинг БДЖ“ ЕАД срещу „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, произтичащи от Споразумение от 05.11.2018 г., в общ размер на 2 035 хил. лева, в т.ч. главница - 1 969 хил. лева и лихва за забава до 30.04.2021 г. – 66 хил. лева (виж пояснение 32.1) и апорт на движими вещи – материали и резервни части, в общ размер на 1 069 хил. лева. В резултат „Холдинг БДЖ“ ЕАД придобива нови 310 411 дяла от капитала на дъщерното дружество, всеки на стойност 10 (десет) лева.

Отделно е увеличен и капитала на дъщерното дружество „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД с непарична вноска (апорт) в общ размер на 2 540 хил. лева, включваща вземания на „Холдинг БДЖ“ ЕАД срещу „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, както следва: 1 457 хил. лева остатък от главница по сключено Споразумение за разсрочено плащане от 31.12.2020 г. и 1 083 хил. лева – остатък по главница по предоставени парични заеми от 30.12.2019 г. и 06.03.2020 г. (виж пояснение 32.1). „Холдинг БДЖ“ ЕАД като едноличен собственик на капитала е придобило нови 254 000 дяла, всеки на стойност 10 (десет) лева.

Инвестициите в дъщерните предприятия "БДЖ - Пътнически превози" ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД са отразени във финансовия отчет на Дружеството, по метода на себестойността.

9. Инвестиции в асоциирани предприятия

Всички инвестиции в асоциирани дружества са отчетени по себестойностния метод. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември.

Дяловете на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност.

Финансовата информация за асоциираните предприятия може да бъде обобщена, както следва:

Име на асоциираното предприятие	2021 ‘000 лв.	участие %	2020 ‘000 лв.	участие %
Зона за Обществен достъп - Бургас АД	100	20	100	20
БДЖ Кончар АД	25	49	25	49
Обезценка	(125)		(125)	
	<u>-</u>		<u>-</u>	

Всички трансфери на парични средства към Дружеството, например изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираните предприятия. Дружеството не е получило дивиденди през текущия и съпоставим период, от класифицираните през 2021 г. асоциирани предприятия.

Инвестициите са изцяло обезценени. Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестициите в асоциирани предприятия.

10. Лизинг

10.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Дружеството е сключило следните договори за финансов лизинг за доставка на активи:

Доставени са 100 бр. пътнически вагони от Arwex AG Швейцария за 19 646 хил. лв., от които частично е платено на доставчика, а останалата част е цедирана от доставчика на Първа Инвестиционна Банка. Към 31.12.2021 г. задълженията по този лизинг са в размер на 8 423 хил. лв.

През 2014 г. по възникнал спор с „Първа инвестиционна банка“ АД за неоснователно платени суми по цедираните вземания от Arwex AG Швейцария, Дружеството е завело търговско дело №2763/2014г. по описа на СГС, ТО, VI -9 състав за възстановяване на тези суми, възлизащи в размер на 6 794 хил. евро. В тази връзка до разрешаване на спора са спрени плащанията от страна на Дружеството на дължимите вноски по договора, считано от 01.04.2014 г. По спора е образувано търговско дело №781/2021 г. на ВКС, по което е насрочено закрито заседание за допускане на касационно обжалване за 08.12.2021 г. Във връзка със спрените плащания „Първа инвестиционна банка“ АД е образувала съдебни дела срещу Дружеството за неизплатените вноски.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 Година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2021 г.				
Лизингови плащания	8 423	-	-	8 423
Дисконтиране	-	-	-	-
Нетна настояща стойност	8 423	-	-	8 423
31 декември 2020 г.				
Лизингови плащания	8 423	-	-	8 423
Дисконтиране	-	-	-	-
Нетна настояща стойност	8 423	-	-	8 423

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

10.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1	От 1 до 5 години	Общо
	година ‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2021 г.	187	720	907
Към 31 декември 2020 г.	222	720	942

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 187 хил. лв. (2020 г.: 222 хил. лв.) представляват наем на терени, представени като „Допълнителни услуги от ДП „НК ЖИ“ в разходите за външни услуги. Тази сума включва минималните лизингови плащания.

Минималните лизингови плащания за периоди от една до пет години са определени на база очаквания и предположения от информация за признати разходи през текущия период. Дружеството няма сключени дългосрочни договори за оперативен лизинг, като лизингополучател.

10.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Приходите от отдадените при условията на оперативен лизинг активи за 2021 г. са 507 хил. лв. (2020 г.: 461 хил. лв.), от които: приходи от наем на сгради и терени 277 хил. лв. (2020 г.: 177 хил. лв.), които не са класифицирани като инвестиционни имоти и приходи от отдадени под наем локомотиви и вагони и др. 230 хил. лв. (2020 г.: 284 хил. лв.).

	Минимални лизингови постъпления		
	До 1	От 1 до 5 години	Общо
	година ‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2021 г.	507	1 668	2 175
Към 31 декември 2020 г.	461	1 844	2 305

Минималните лизингови постъпления за периоди от една до пет години са определени на база очаквания и предположения от информация за реализирани приходи през текущия период. Дружеството няма сключени дългосрочни договори за такива постъпления.

11. Дългосрочни финансови активи

Дългосрочните финансови активи, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:

		2021	2020
	Участие	‘000 лв.	‘000 лв.
Участие в дружество:	%		
Еврофима	0.20	2 828	2 828
Интерконтейнер Интерфриго	1.70	1 065	1 065
Клирингово Бюро Брюксел	8.00	3	3
Прибой ООД	8.00	0.4	0.4
Обезценка		(1 065)	(1 065)
Балансова стойност		2 831	2 831

Справедливата стойност на участието в собствения капитал на горепосочените дружества, не може да бъде надеждно оценена. Причината за това е, че притежаваните инвестиции са в институции със специален статут, които не се търгуват на активен пазар и не може да бъде определена тяхната справедлива стойност, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с висока несигурност, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност. Поради тази причина инвестициите са представени във финансовия отчет по първоначална оценка.

Инвестицията в Интерконтейнер Интерфриго е обезценена на 100%, поради прекратяване на дейността и обявяване на дружеството в ликвидация от 26.11.2010 г. (неприключила). През 2021 г. Дружеството е получило дивидент от Еврофима в размер на 23 хил. лева (за 2020 г.: 37 хил. лева) (виж пояснение 30).

12. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни (активи) пасиви	1 януари 2021	Признати в друг всеобхватен ДОХОД	Признати директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2021
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	608	-	(8)	(34)	566
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(694)	-	-	152	(542)
Материални запаси	(68)	-	-	(115)	(183)
Нетекущи пасиви					
Преоценка на пенсионни планове	(11)	-	-	(6)	(17)
Текущи пасиви					
Режим слаба капитализация (финансови разходи)	(1 654)	-	-	218	(1 436)
Други задължения към персонала (компенсируеми отпуски)	(12)	-	-	(1)	(13)
Преоценка на пенсионни планове	(16)	-	-	3	(13)
Провизии	-	-	-	-	-
	(1 847)	-	(8)	217	(1 638)
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(2 455)				(2 204)
Отсрочени данъчни пасиви	608				566
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви	(1 847)				(1 638)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2020 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2020	Признати в другия всеобхватен ДОХОД	Признати директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2020
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	735	(81)	(11)	(34)	608
Текущи активи					
Материални запаси	(681)	-	-	(13)	(694)
Търговски и други вземания	(47)	-	-	(21)	(68)
Нетекущи пасиви					
Преоценка на пенсионни планове	(7)	(1)	-	(3)	(11)
Текущи пасиви					
Режим слаба капитализация (финансови разходи)	(1 718)	-	-	64	(1 654)
Други задължения към персонала (компенсируеми отпуски)	(14)	-	-	2	(12)
Преоценка на пенсионни планове	(21)	-	-	5	(16)
	(1 753)	(82)	(11)	-	(1 847)
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(2 488)				(2 455)
Отсрочени данъчни пасиви	735				608
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви	(1 753)				(1 847)

Към 31 декември 2021 г. сумата на неизползваните данъчни загуби за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, е в размер на 3 536 хил. лв. Те могат да бъдат използвани в петгодишен срок от годината на възникването им, както следва:

Година на възникване	Данъчни загуби	Непризнат отсрочен данъчен актив
	‘000 лв.	‘000 лв.
2017	29 110	2 911
2018	6 245	625
	35 355	3 536

13. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Материали и консумативи	1 457	2 742
Стоки	7	8
Материални запаси	1 464	2 750

Материалите включват следните позиции:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Активи в процес на ликвидация, в резултат на бракуване	128	203
Резервни части за локомотиви и вагони	258	1 422
Материали втора употреба съхранявани в подразделенията на дъщерни дружества	870	935
Гориво	64	68
Метален скрап	91	71
Други материали	46	43
Стоки	7	8
Материални запаси	1 464	2 750

През 2021 г. общо 561 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2020 г.: 837 хил. лв., в т.ч. 187 хил. лева обезценка), като 27 хил. лева от тях представляват обезценка.

Част от материалните запаси, представляващи резервни части за локомотиви и вагони, възлизащи в общ размер на 1 069 хил. лева, са отразени като увеличение на притежаваната инвестиция в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, в резултат на извършено увеличение на капитала на дъщерното предприятие с непаришна вноска (апорт) на движими вещи.

След извършеното преобразуване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД през 2011 г. дружеството не разполага с материална база за съхранение на материални запаси. В тази връзка са подписани договори за отговорно пазене на материали, резервни части и скрап, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на територията на дъщерните предприятия – „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, като в Отчета за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход, са отчетени разходи за охрана и контрол върху състоянието на материални запаси в общ размер на 20 хил. лева.

14. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Балансовата стойност на финансовите активи, включва:

	Участие	2021	2020
	%	‘000 лв.	‘000 лв.
Участие в дружество:			
БДЖ- Трансимпекс АД	35	1 847	1 847
Балансова стойност		1 847	1 847

Краткосрочните финансови активи са оценени и представени по справедлива стойност, въз основа на извършена оценка от лицензиран външен оценител към 31.12.2020 г.

С Протокол № ПД-23/05.02.2015 г. на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, е разрешена продажба на 1 846 667 бр. обикновени, поименни налични акции, с право на глас акции, всяка от които с номинална стойност 1 лев от капитала на „БДЖ Трансимпекс“ АД, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

15. Търговски вземания

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	34 027	34 369
Обезценка	(34 017)	(34 326)
Търговски вземания	10	43

Всички търговски и други финансови вземания са прегледани относно индикации за обезценка като за тях е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Съгласно счетоводната политика на Дружеството приблизителната оценка за загуби от трудносъбираеми и несъбираеми вземания се извършва в края на всеки отчетен период. На база възрастов анализ, търговски вземания, които са с изтекъл падеж над 90 дни са обезценени и съответната обезценка в размер на 1 хил. лв. (2020 г.: 1 хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Други разходи“. Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение 37.3.

Търговските вземания от чуждестранни и български контрагенти към 31 декември 2021 г. са представени, както следва:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от чуждестранни железопътни администрации:		
Сръбски железници	15 564	15 564
Македонски железници	13 469	13 469
Гръцки железници	2 991	2 991
Обезценка	(32 024)	(32 024)
	-	-

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от други търговски контрагенти:		
Intercontainer-Interfrigo SA (Λ)	1 339	1 434
Коловаг АД	230	230
Булмаркет ДМ ЕООД	129	129
Мини Бобов дол ЕАД	98	98
Министерство на финансите	77	77
Okombi GmbH	44	44
Кремиковци Рудодобив АД	22	22
Tour Arago -5	16	16
Прециз интер холдинг АД	12	12
Оптима турс	-	252
Други	36	31
Обезценка	(1 993)	(2 302)
	10	43

16. Други вземания

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Авансови плащания	25	23
Съдебни и присъдени вземания	2 163	2 162
Други	158	222
	2 346	2 407

Позиция Други съдържа формирано вземане от Корпоративна търговска банка АД, в резултат на сключени договори между „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, с които дъщерното дружество прехвърля (цедира) вземанията си от „Корпоративна търговска банка“ АД на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, представляващи салда по разплащателни сметки в лева и евро, в общ размер на 3 891 хил. лева. Цесията е извършена с цел погасяване на задължения на „Холдинг БДЖ“ ЕАД към „Корпоративна търговска банка“ АД, явяваща се облигационер, притежаващ 4.45 % от издадената от Дружеството през 2007 г. Втора емисия облигации. Искането към банката за извършване на съответни платежни операции, които да доведат до погасяване на задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, до размера на цедираните вземания, не са удовлетворени. Вземането от КТБ АД е обезценено на 100%.

Формираният разчет по модернизацията на ел.локомотиви, серия 46, свързан с извършен обем работа, възлизащ в общ размер на 1 067 хил. лева. е обезценен изцяло през 2020 г.

Авансовите плащания могат да бъдат представени, както следва:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Контрагент		
Кончар - ELLOK Хърватска	1 122	1 122
Локомотивно ремонтен завод гр. Русе	87	87
Акаунтконсулт ООД	20	20
SARL CRX SOFTWARE	18	18
Райчев ЕООД	10	10
ЦГМ ЕАД	5	5
Други	13	11
Обезценка	(1 250)	(1 250)
	25	23

Съдебните и присъдени вземания могат да бъдат представени, както следва:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Съдебни вземания		
Кремиковци АД	8 136	8 136
Кремиковци Трейд АД	1 108	1 108
Първа инвестиционна банка АД	2 150	2 150
Обезценка	(9 244)	(9 244)
	2 150	2 150

Присъдени вземания

Ерида Трейд АД	719	719
Про Про Шууз	258	258
ССС Стил шипинг	225	225
Монопол 2000 ООД	179	179
Росилекс ООД	172	172
Фаст Фууд Мениджмънт ЕООД	117	117
Мавимекс АД	108	108
Димов ойл ЕООД	88	88
ЕТ Арсонада Надка Димитрова	69	69
Други	88	87
Обезценка	(2 010)	(2 010)
	13	12
	2 163	2 162

Другите вземания могат да бъдат представени, както следва:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Корпоративна търговска банка АД	3 891	3 891
Модернизация ел.локомотиви серия 46	1 067	1 067
Разчети за наеми, ел.енергия, комунални услуги и други	248	248
Вземания по липси и начети	118	113
Разчети по дадени гаранции	22	24
Финансиране за компенсиране на небитови крайни потребители на ел.енергия	3	-
Данък добавена стойност за следващата година	1	4
Финансиране за запазване заетостта по схемата 60/40	-	51
Други	91	91
Обезценка	(5 283)	(5 267)
	158	222

Равнението на обезценката на вземанията е представена в пояснение 37.3.

17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	5 633	1 810
- евро	223	129
- щатски долари	3	3
Пари и парични еквиваленти	5 859	1 942

Към 31.12.2021 г. Дружеството няма наложени обезпечителни запори и блокирани пари и парични еквиваленти по откритите банкови сметки.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената очаквана кредитна загуба е под 0.3% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции. Ръководството е приело, че същата е несъществена и не е призната кредитна загуба във финансовите отчети на Дружеството.

18. Активи класифицирани като държани за продажба

Активи, класифицирани като държани за продажба могат да бъдат представени, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Активи, класифицирани като държани за продажба		
Имоти, машини и съоръжения	3 214	5 500
	3 214	5 500

Движение на активите, класифицирани като държани за продажба, включва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Активи, класифицирани като държани за продажба		
В началото на периода	5 500	6 879
Продадени активи през периода	(173)	(76)
Ликвидация чрез брак или отписване на липси	(405)	(1 245)
Класифицирани в държани за продажба	-	-
Класифицирани в нетекущи активи	-	(5)
Загуба от обезценка/възстановяване на загуба от обезценка	(1 708)	(53)
	3 214	5 500

Подвижен състав, класифициран като държан за продажба:

Подвижен състав	Брой	2021 ‘000 лв.	Брой	2020 ‘000 лв.
Товарни вагони	2 511	1 535	3 264	2 101
Локомотиви	23	507	23	507
Пътнически вагони	88	1 129	88	2 837
Контейнери	116	43	142	54
Автомобили	1	-	2	1
		3 214		5 500

19. Собствен капитал

19.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 24 892 266 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Към 31.12.2021 г. едноличен собственик е държавата, представлявана от Министъра на транспорта и съобщенията.

	2021 брой акции	2020 брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	24 892 266	2 894 973
Записани акции за периода	-	21 997 293
Общо акции, оторизирани на 31 декември	24 892 266	24 892 266

На 27.03.2020 г. в изпълнение на Разпореждане №3 от 20.12.2019 г. на Министерски съвет на Р.България капиталът на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е увеличен, с непарична вноска, представляваща вземане на държавата срещу „Холдинг БДЖ“ ЕАД, в размер на 219 973 хил.лева, включващо главница в размер на 196 658 хил.лева и определена лихва към 31.12.2019 г. в размер на 23 315 хил.лева, срещу записване на нови 21 997 293 броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 10 (десет) лева всяка. (виж пояснение 32.3). Увеличението на капитала на дружеството е в съответствие с получената на 16 юни 2017 г. нотификация от Европейската комисия с Решение (ЕС) 2017/2372 за допустима държавна помощ S.A.31250-2011/С.

19.2. Други резерви

Всички суми са в '000 лв.	Законови резерви	Общи резерви	Резерв от актюерска печалба (загуба)	Общо други резерви	Преоценъчен резерв
Салдо към 1 януари 2020 г.	7 238	131 113	(23)	138 328	9 131
Прехвърляне на резерви	-	-	-	-	(109)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	-	(809)
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	(10)	(10)	-
Данъчни ефекти от преоценката	-	-	1	1	81
Салдо към 31 декември 2020 г.	7 238	131 113	(32)	138 319	8 294
Прехвърляне на резерви	-	-	-	-	(61)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	-	(4)
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	(4)	(4)	-
Данъчни ефекти от преоценката	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	7 238	131 113	(36)	138 315	8 229

Към 31.12.2021 г. Дружеството представя законови резерви на стойност 7 238 хил. лв., които представляват фонд "Резервен" в размер на 12 % от номиналната стойност на акционерния капитал на Дружеството, съгласно чл.28, ал.2 от Устава на Дружеството.

На база доклад на независим актюер за определяне на задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ към 31.12.2021 г. Дружеството е начислило актюерска загуба от промяна във финансовите предположения в нетен размер на 4 хил. лева (виж пояснение 21.2).

20. Провизии

Балансовите стойности на провизии за съдебни дела могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за съдебни дела ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2020 г.	-
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	-
Допълнителни провизии	4
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	4

Провизиите нямат да бъдат разглеждани подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в тези спорове.

21. Възнаграждения на персонала

21.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(2 208)	(2 243)
Разходи за социални осигуровки	(499)	(539)
Разходи за провизии на задължения за дефинирани доходи	(25)	(12)
Разходи за персонала	(2 732)	(2 794)

21.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Провизии на задължения за дефинирани доходи	170	118
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	170	118
Текущи:		
Задължения към персонала	206	186
Задължения към осигурителни институции	116	115
Провизии на задължения за дефинирани доходи	128	154
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	450	455

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2021 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и подписания Колективен трудов договор, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Колективния трудов договор също така определя допълнителни компенсации за някои групи служители.

При прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст (включително и по чл.68а от КСО), независимо от основанията за прекратяването, работниците и служителите имат право на обезщетение в размер на 6 брутни заплати, завишени с коефициент 1.5, за служители пенсионирани се през 2021, ако са работили 20 години в системата на жп транспорта, вкл. последните 10 от трудовия стаж в следните предприятия от системата на държавните железопътни предприятия: НК "БДЖ", ДП "НК ЖИ", „БДЖ“ ЕАД, „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ - Пътнически превози" ЕООД, „БДЖ - Товарни превози" ЕООД и "БДЖ-ТПС/Локомотиви" ЕООД. Трудовият стаж, придобит в което и да е от посочените дружества, се зачита за трудов стаж по смисъла на чл. 222, ал. 3 от КТ.

Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“, с помощта на независим актюер. За оценка на настоящите стойности на очакваните бъдещи задължения за изплащане на очакваните обезщетения при пенсиониране е използван кредитния метод на прогнозираните единици за плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини. Оценката е направена отделно за всяко лице и включва - прогноза за очаквания му трудов стаж в предприятието, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ лихвен процент и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини.

При определяне на настоящата стойност на пенсионните задължения към 31.12.2021 г. са направени следните актюерски предположения:

- Дисконтиращ лихвен процент - 0,4424%. Дисконтиращия лихвен процент е определен на база на публикувана информация от БНБ за доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции - дългосрочен лихвен процент за месец декември 2021.;
- очакван ръст на работните заплати през 2022 г. - 9 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период и ръст за периода 2023-2025 – 8% годишно;
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2018 г. - 2020 г.;
- Ежегоден процент на отпадане (съкращения, уволнения, напускане по взаимно съгласие) – 15% ежегодно;

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	272	275
Разходи за лихви	1	1
Разход за текущ стаж	25	12
Изплатени суми за пенсиониране през годината	(5)	(26)
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби	5	10
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	298	272

	Лихвен процент	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2021 г.				
Дължими обезщетения		145	228	373
Сkonto	0.44%	(17)	(58)	(75)
Дисконтирани парични потоци		128	170	298
Към 31 декември 2020 г.				
Дължими обезщетения		164	218	382
Сkonto	0.19%	(10)	(100)	(110)
Дисконтирани парични потоци		154	118	272

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружестово, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(25)	(12)
Разходи за лихви	(1)	(1)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(26)	(13)

Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2021 г.:

Промени в значими актюерски предположения	‘000 лв	‘000 лв
Дисконтов процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Промяна на провизията , заделена към 31. 12.2021 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(1)	1
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Промяна на провизията , заделена към 31. 12.2021 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(4)	4
Промяна в степените на смъртност	Увеличение с 0,25%	Намаление с 0,25%
Промяна на провизията , заделена към 31. 12.2021 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(2)	2

22. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Текущи:		
Задължения към чуждестранни железопътни администрации	619	597
Задължения по доставки	136	112
	755	709

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Търговските задължения могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Задължения към чуждестранни железопътни администрации:		
Унгарски железници - пътници	619	597
	619	597
Задължения по доставки:		
UIC International union of railways	69	69
Смарт енерджи трейд ЕАД	24	0
Топлофикация София ЕАД	15	10
Енемона екогаз ООД	12	6
SCI Verkher GmbH	4	0
А 1 България ЕАД	2	1
Омега тим България ЕООД	1	1
Алгос ООД	1	1
Софийска вода АД	1	1
Ритъм-4-ТБ ООД	-	9

Перфект плюс ЕООД	-	7
ЧЕЗ Електро България АД	-	7
Други	7	-
	136	112

23. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Текущи:		
Получени гаранции	1 026	910
Данък добавена стойност	197	112
Неоснователно получен превод от Intercontainer-Interfrigo SA	95	-
Данък добавена стойност за следващ период	42	39
Получени гаранции по договори за управление	35	8
Други задължения към бюджета -50% наем имоти	16	3
Данъци върху разходи за представителни цели, социални	4	3
Получени аванси от клиенти	3	23
Данък върху доходите на физически лица	3	12
Задължения по съдебни дела	3	4
Местни данъци и такси	-	80
Други текущи пасиви	43	41
	1 467	1 235

Представените получени гаранции са свързани с гаранции за участие и за изпълнение на договори които подлежат на възстановяване съобразно поетите договорености.

24. Приходи от продажби и други доходи

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Приходи от експертно и административно подпомагане	2 320	2 172
Приходи от почивни станции	1 020	952
Приходи от наеми	507	461
Приходи от професионално обучение	2	44
	3 849	3 629

Приходите от други доходи на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Приходи от продажба на материали	1 467	1 384
Приходи от лихви просрочени плащания	143	62
Усвоени гаранции	42	1
Отписани задължения	-	1 033

Излишъци на активи	-	10
Приходи от съдебни дела	-	2
Приходи от други услуги	12	17
	1 664	2 509

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Приходи от продажба	4 890	2 665
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(421)	(153)
Печалба от продажба на нетекущи активи	4 469	2 512

26. Приходи от финансиране

Приходите от финансиране включват:	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Финансиране на текуща дейност	86	113
Финансиране за нетекущи активи	36	160
	122	273

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на отсроченото финансиране е в размер на 94 хил. лева (2020 г.: 130 хил. лева) и представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Текущата част на отсроченото финансиране в размер на 1 хил. лева (2020 г.: 1 хил. лева) е равна на размера на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени в следващата финансова година.

Финансирането на текущата дейност включва получени средства от държавния бюджет по мярката „60/40“ за запазване на заетостта на работниците и служителите в ЦПВК Паничище за периода от януари до май 2021 г. в размер на 79 хил. лева, както и финансиране за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия за периода от месец октомври до месец декември, в общ размер на 7 хил. лева.

27. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Материали и резервни части	(96)	(98)
Електроенергия	(122)	(87)
Топлоенергия	(76)	(48)
Гориво	(33)	(29)
Вода	(20)	(26)
	(347)	(288)

28. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Охрана и контрол върху състоянието на активи	(252)	(310)
Ремонти и поддръжка	(211)	(53)
Допълнителни услуги от ДП „НК ЖИ“	(187)	(210)
Такса смет	(158)	(159)
Консултански услуги	(39)	(45)
Граждански договори	(38)	(36)
Такси	(31)	(26)
Разходи за почистване и пране	(25)	(28)
Оценка на активи	(22)	(60)
Независим финансов одит	(20)	(9)
Обяви и публикации	(15)	(15)
Лицензионни такси за софтуери	(14)	(8)
Телефонни услуги	(13)	(14)
Абонамент печатни издания	(6)	(2)
Транспортни разходи	(4)	(4)
Разходи за наем на активи	(1)	(12)
Имуществени застраховки	(1)	(5)
Разходи за квалификация и обучение на персонала	(1)	(2)
Разходи за преместване на вагони	-	(38)
Реклама	-	(2)
Други	(16)	(23)
	(1 054)	(1 061)

Този индивидуален финансов отчет е одитиран от одиторско дружество „ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД с номер 017. Възнаграждението на регистрирания одитор е за независим финансов одит на финансовия отчет. През годината регистрирания одитор не е предоставял други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл.30, ал.1 на Закона за счетоводството.

29. Други разходи, нетно

Другите разходи на Дружеството включват:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Разходи от обезценка ДМА, държани за продажба	(1 708)	(53)
Алтернативни данъци	(555)	(229)
Разходи за ликвидация на ДМА и КМА, в резултат на брак	(310)	(1 271)
Лихви глоби и неустойки по просрочени плащания	(30)	(27)
Разходи от обезценка на материални запаси, нетно	(27)	(187)
Представителни разходи	(20)	(15)
Разходи за охрана на труда	(8)	(13)
Разходи за дарения	(4)	-

Провизии	(4)	-
Командировки	(2)	(9)
Изгубени съдебни дела	(1)	(25)
Отписани активи	-	(7)
Километрични възнаграждения	-	(2)
Отписани вземания	-	(2)
Начислен ДДС	-	(1)
Разходи от обезценка на вземания, нетно	295	(1 301)
Други	-	(1)
	(2 374)	(3 143)

30. Финансови разходи и приходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Разходи за лихви по актюерски изчисления	(1)	(1)
Други финансови разходи	(17)	(7)
Финансови разходи	(18)	(8)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Приходи от лихви от финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалба или загуба	26	76
Приходи от дивиденди	23	37
Финансови приходи	49	113

31. Икономия (разход) от данък върху дохода

Икономията за данък е базирана на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2020 г.: 10 %), като действително признатият размер на икономията от данък в печалбата или загубата може да бъде равен, както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Печалба/(Загуба) преди данъчно облагане	2 757	551
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	4 513	4 236
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(7 270)	(4 787)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-

Отсрочени данъчни приходи/(разходи):

Ефект от възникване и обратно проявление на временни
разлики

Приходи/(Разходи) от данъци върху дохода

(217)	-
(217)	-

Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия
всеобхватен доход

(8) 82

Пояснение 12 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включително за стойностите, признати в другия всеобхватен доход и директно в капитала.

32. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния собственик, дъщерните и асоциираните предприятия, ключовия управленски персонал, както и всички предприятия, които са под общ контрол на Министерство на транспорта, информационни технологии и съобщенията.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

32.1. Сделки с дъщерни предприятия

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Безналични сделки		
- Непарична вноска (апорт) в капитала на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	2 540	-
- Непарична вноска (апорт) в капитала на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД	3 104	-
Предоставени заеми		
- Предоставени заеми на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	3 000	1 000
- Финансови приходи от лихви по предоставени заеми на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	25	75
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	1 464	1 412
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД	2 022	2 071
- лихви за забава по споразумение с „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД	66	-
- лихви за забава по споразумение с „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	-	2
- продажба на стоки и услуги на „БДЖ – Булвагон“ АД	-	1
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на стоки от „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	272	236
- покупки на услуги от „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД	169	176

Предоставени заеми на дъщерни предприятия

В изпълнение на получено разрешение от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията с протокол №ПД-293 от 30.12.2019 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е предоставил на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД паричен заем в размер на 2 000 хил.лева, с цел погасяване на задължения към ДП „НК ЖИ“. Погасяването на заема се извършва на 24 равни месечни вноски, с гратисен период от 6 месеца по главницата. Лихвеният процент е определен на 3% годишно. Заема е обезпечен със залог на 2 броя локомотиви.

На 23.04.2020 г. в изпълнение на получено разрешение от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията с протокол №ПД-45 от 04.03.2020 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е предоставил на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД паричен заем в размер на 1 000 хил.лева, с цел погасяване на задължения към ДП „НК ЖИ“. Погасяването на заема се извършва на 24 равни месечни вноски, с гратисен период от 6 месеца по главницата. Лихвеният процент е определен на 3% годишно. Заема е гарантиран със залог на един локомотив.

До 30.04.2021 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД обслужва редовно предоставените от „Холдинг БДЖ“ ЕАД заеми. С остатъка от главницата по тях към 30.04.2021 г. в общ размер на 1 083 хил. лева е извършена непарична вноска (апорт) в капитала на дъщерното предприятие – „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.

В изпълнение на получено разрешение от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията с протокол №ПД-267 от 23.12.2021 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е предоставил на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД паричен заем в размер на 3 000 хил.лева, с цел погасяване на задължения към ДП „НК ЖИ“. Погасяването на заема се извършва на 36 равни месечни вноски, с гратисен период от 12 месеца по главницата. Лихвеният процент е определен на 3 m Euribor + надбавка на 3% процентни пункта, но не по – малко от 3% годишно. Заема е гарантиран със залог на 3 броя локомотиви и 1 бр. товарен вагон.

Реализирани търговски сделки с дъщерни предприятия

На основание сключени договори с дъщерните дружества - „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за отговорно съхранение и контрол състоянието на текущи и нетекущи активи, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД находящи се на и извън територията на дъщерните предприятия, през 2021 г. са реализирани сделки по покупка на стоки и услуги в общ размер на 241 хил.лв. (2020 г.: 300 хил. лева).

Сключени споразумения с дъщерни предприятия

- *Споразумения за изплащане задължения към финансови кредитори*

Въз основа на преобразуването на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията на 24.05.2011 г., част от имущество му, премина към приемащите дъщерни дружества - „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД, съгласно разпределението направено с Договор за преобразуване от 24.01.2011 г.

В договора за преобразуване задълженията, произтичащи от взети кредитни средства, използвани за придобиване и ремонт на дълготрайни материални активи, не са разпределени между участващите в преобразуването дружества, въпреки че тези активи са преминали към приемащите дружества, с оглед извършваната от тях дейност по превоз на товари, съответно на пътници.

С оглед на това, че носители, както на изгодите така и на рисковете, свързани с дейността и активите са приемащите дружества, и предвид разпоредбата на чл.263л, ал.1 от

Търговския закон, през 2013 г. и 2014 г. са подписани споразумения между „Холдинг БДЖ“ ЕАД, „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ Товарни превози“ ЕООД, с които дъщерните дружества поемат изцяло изплащането на задълженията по заемите и финансовия лизинг, както и всички разходи свързани с тяхното обслужване, считано от 24.05.2011 г. за сметка на формирания Резерв от преобразуването. До края на 2018 г. изцяло са изплатени поетите задължения от дъщерните дружества, произтичащи от сключени с „Холдинг БДЖ“ ЕАД споразумения, с изключение на поетото задължение от „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за изплащане на финансов лизинг, което е обект на съдебен спор към датата на отчета (виж пояснение 10.1)

През 2018 г. при изплащане на задълженията по Втори облигационен заем от Дружеството със средства от предоставена временна, възмездна държавна помощ с ПМС №128 от 08.07.2018 г. (виж пояснение 32.3) са изплатени и задължения на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, представляващи съдебни такси и разноси в общ размер на 1 969 хил. лева, произтичащи от влязло в сила осъдително съдебно решение. Отношенията между страните за възстановяване на изплатената сума са уредени с подписано споразумение, съгласно което същата следва да бъде върната от „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД в срок до 28.12.2020 г.

До размера на формирания дълг на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД по Споразумение от 05.11.2018 г., включващо главница за 1 969 хил. лева и лихва за забава до 30.04.2021 г. – 66 хил. лева, е увеличен капитала на дъщерното дружество с непарична вноска в общ размер на 2 035 хил. лева.

- *Споразумения за разсрочено плащане на задължения на дъщерните предприятия към „Холдинг БДЖ“ ЕАД*

На основание протоколно решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от 22.03.2019 г. е подписано споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочено изплащане на просрочени задължения на дъщерното предприятие към „Холдинг БДЖ“ ЕАД, възлизащи към 31.12.2018 г. в общ размер на 776 хил. лева. Съгласно условията на подписаното споразумение „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД следва да изплати дълга си на части, чрез ежемесечно изплащане на сума от 20 хил. лева. При забава на плащанията „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД дължи обезщетение по чл.86 от ЗЗД, в размер на законната лихва върху всяко забавена месечна вноска.

В изпълнение на протоколно решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от 27.03.2020 г. е подписано ново споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД за разсрочено изплащане на просрочени задължения на дъщерното предприятие към „Холдинг БДЖ“ ЕАД, възлизащи към 31.12.2019 г. в общ размер на 583 хил. лева. Съгласно условията на подписаното споразумение „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД следва да изплати дълга си на части, чрез ежемесечно изплащане на сума от 20 хил. лева. При забава на плащанията „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД дължи обезщетение по чл.86 от ЗЗД, в размер на законната лихва върху всяко забавена месечна вноска.

На основание решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от 30.12.2020 г. е подписано ново споразумение с „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, с което са предоговорени условията за разсрочено плащане на задълженията на „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД по описаните по – горе споразумения, включително и формирани текущи задължения до 30.11.2020 г., възлизащи в общ размер на 1 780 хил. лева. Съгласно условията

на споразумение „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД следва да изплати дълга си на части, чрез ежемесечно изплащане на сума от 30 хил. лева. При забава на плащанията „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД дължи обезщетение по чл.86 от ЗЗД, в размер на законната лихва върху всяко забавена месечна вноска. В изпълнение на подписаното споразумение на 05.05.2021 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД е вписало в полза на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в Централния регистър на особените заложи залог върху движими вещи – 75 бр. товарни вагони и 1 локомотив.

До 30.04.2021 г. „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД е погасил задължения по споразумението от 31.12.2020 г. в общ размер на 323 хил. лева, а остатъка от дълга – 1 457 хил. лева, е апортиран в капитала на дъщерното дружество.

32.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	234	2 018
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на стоки и услуги от ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	187	282
- покупка на стоки и услуги от „Български пощи“ ЕАД	2	2

32.3. Сделки със собственика

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Министерство на транспорта и съобщенията		
- Апорт на вземане в капитала	-	219 973

1) С Постановление на Министерския съвет №19 от 08.02.2018 г. са одобрени допълнителни плащания от централния бюджет по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2018 г., за предоставяне на възмездна финансова помощ на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в размер до 30 946 хил. лева за погасяване на задължения на Дружеството по Втори облигационен заем. Предоставената финансова помощ от МТИТС подлежи на възстановяване в срок до 28.12.2020 г. До размера на получената финансова помощ през месец февруари 2018 г. дружеството е погасило задължения по Втори облигационен заем, представляващи просрочена главница.

2) Допълнително с Постановление на Министерския съвет №128 от 08.07.2018 г. са одобрени плащания от централния бюджет по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2018 г., за предоставяне на възмездна финансова помощ на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в размер до 103 728 хил. лева за погасяване на задължения по Втори облигационен заем. Същата подлежи на възстановяване в срок до 28.12.2020 г. До размера на получената финансова помощ през месец юли 2018 г. дружеството е погасило изцяло задълженията по Втори облигационен заем, като е възстановена на Министерството сумата от 16 хил. лева, представляваща неусвоена част от предоставената държавна помощ.

3) С Постановление на Министерски съвет №358 от 19.12.2019 г. е изменен срока в който „Холдинг БДЖ“ ЕАД следва да възстанови сумата от 62 000 хил. лева, представляваща размера на получената възмездна финансова помощ по ПМС №162 от 04.08.2017 г. Същата подлежи на възстановяване в срок до 31.03.2020 г. За невъзстановени в пълен размер суми върху непогасената част се дължат лихви, съгласно Закона за лихвите върху данъците, таксите и други подобни държавни вземания.

4) С Разпореждане №3 от 20.12.2019 г. на Министерски съвет на Р.България за увеличаване капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД са определени допълнителни задължения на дружеството, представляващи лихва в размер на 23 315 хил.лева, явяваща се цената на предоставената с посочените по – горе ПМС възмездна финансова помощ за периода от предоставяне на средствата до 31.12.2019 г.

На 27.03.2020 г. в изпълнение на посоченото Разпореждане в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, е вписано увеличението на капитала на дружеството с непарична вноска, срещу записване на нови 21 997 293 броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 10 (десет) лева всяка.

32.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	304	163
Разходи за социални осигуровки	26	21
Други разходи – командировки	6	4
Общо възнаграждения	336	188

Длъжността на Изпълнителен директор се изпълнява от инж. Никола Василев – до 28.06.2021 г., а от 02.07.2021 г. от Георги Друмев. В състава на Съвета на директорите участват като Председател – Григори Григоров – до 28.06.2021 г., а от 29.06.2021 г. – Маргарита Петрова – Кариди, членове – Маргарита Петрова – Кариди – до 28.06.2021 г., Светломир Николов, Георги Друмев и Никола Василев – до 28.06.2021 г.

33. Разчети със свързани лица в края на годината

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Нетекущи		
Вземания от:		
- Вземания от предоставени парични заеми		
- „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	3 000	500
- Търговски вземания по сключени споразумения		
- „БДЖ – Товарни превози” ЕООД	-	158
Общо нетекущи вземания от свързани лица	3 000	658

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
- <i>дъщерни предприятия</i>		
- вземания от предоставени парични заеми		
- „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	-	1 583
- <i>вземания по споразумения за прехвърлени заеми</i>		
- „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	8 423	10 392
- <i>търговски вземания</i>		
- „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	328	1 736
- „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	225	303
- <i>асоциирани предприятия</i>		
- БДЖ Кончар АД	47	47
- обезценка	(47)	(47)
- <i>други свързани лица под общ контрол</i>		
- НК "Железопътна инфраструктура"	17	19
- Трен ЕООД	19	19
- обезценка	(35)	(35)
Общо текущи вземания от свързани лица	8 977	14 017
Общо вземания от свързани лица	11 977	14 675

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Нетекущи		
Задължения към:		
- <i>други свързани лица под общ контрол</i>		
- НК "Железопътна инфраструктура"	20 519	20 769
Общо нетекущи вземания от свързани лица	20 519	20 769

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Текущи		
Задължения към свързани лица:		
- <i>дъщерни предприятия</i>		
- „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД	-	117
- „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД	2	2
- <i>асоциирани предприятия</i>		
- БДЖ Кончар АД	126	126
- <i>други свързани лица под общ контрол</i>		
- НК "Железопътна инфраструктура"	80	92
- <i>други</i>		
- БДЖ - Трансимпекс АД	90	90
Общо текущи задължения към свързани лица	298	427
Общо задължения към свързани лица	20 817	21 196

34. Условни активи и условни пасиви

В нормалния ход на дейността за Дружеството възникват съдебни спорове и иски. Според ръководството на Дружеството разходите необходими за решаване на тези спорове и иски, няма да окажат съществено влияние върху финансовата позиция и паричните потоци в бъдещи финансови периоди или не могат да бъдат прогнозирани.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД е ответник по съдебни дела, които не са съществени заедно и поотделно за финансовия отчет.

35. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31.12.2021	31.12.2020
		‘000 лв.	‘000 лв.
Акции и дялове	11, 14	4 678	4 678
Дългови инструменти по амортизируема стойност:			
Предоставени заеми на СА	33, 32.1	3 000	2 083
Търговски, вземания от свързани лица и други вземания (без аванси)	15, 16, 33	11 285	14 993
Пари и парични еквиваленти	17	5 859	1 942
		<u>20 144</u>	<u>19 018</u>
		<u>24 822</u>	<u>23 696</u>
Финансови пасиви	Пояснение	31.12.2021	31.12.2020
		‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	10.1	8 423	8 423
Търговски и други задължения (без аванси)	22, 23	864	722
Задължения към свързани лица	33	20 724	21 103
		<u>30 011</u>	<u>30 248</u>

Пояснение 4.14 дава информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 4.14. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството, относно финансовите инструменти е представено в пояснение 38.

36. Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Краткосрочни задължения по финансов лизинг	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.
01 януари 2021	8 423	8 423
Парични потоци:		
Плащания	-	-
Постъпления	-	-
Непарични промени:		
Непарични уреждания	-	-
Начисления по метода на ефективен лихвен процент	-	-
Преквалифициране	-	-
31 декември 2021	8 423	8 423

	Краткосрочни задължения по финансов лизинг	Задължения към собственика (СА)	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
01 януари 2020	8 423	219 973	228 396
Парични потоци:			
Плащания	-	-	-
Постъпления	-	-	-
Непарични промени:			
Непарични уреждания	-	(219 973)	(219 973)
Начисления по метода на ефективен лихвен процент	-	-	-
31 декември 2020	8 423	-	8 423

37. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 35. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

37.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

37.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството са деноминирани главно в евро. Дружеството притежава дългосрочни инвестиции в дялове и акции в швейцарски франкове и евро. Поради наличието на валутен борд и фиксиран курс EUR/BGN 1.95583, експозициите деноминирани в евро не излагат Дружеството на валутен риск.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в щатски долари и швейцарски франкове и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск	Излагане на дългосрочен риск	
	Щатски долари ‘000	Щатски долари ‘000	Швейцарски франкове ‘000
31 декември 2021 г.			
Финансови активи	1	-	2 321
Финансови пасиви	-	-	-
Общо излагане на риск	1	-	2 321
31 декември 2020 г.			
Финансови активи	1	-	2 321
Финансови пасиви	-	-	-
Общо излагане на риск	1	-	2 321

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 3.8% (за 2020 г. +/- 6.5%)
- Швейцарски франкове +/- 3.2% (за 2020 г. +/- 1.5%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на позициите на Дружеството във финансови активи и пасиви в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2021 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
Щатски долари (+/- 3.8%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 3.2%)	(126)	(126)	126	126

31 декември 2020 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
Щатски долари (+/- 6.5%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 1.5%)	(57)	(57)	57	57

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

37.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск за Дружеството е свързан най-вече с търговските задължения и задълженията към свързани лица, при които при просрочие се дължат лихви. Дружеството не е изложено на лихвен риск, поради факта че към 31.12.2021 г. няма получени дългосрочни финансираня с променлив лихвен процент.

37.2. Други ценови рискове

Дружеството е изложено и на други ценови рискове във връзка участията му в дъщерни и асоциирани дружества, както и на притежаваните акции и дялове под формата на дългосрочни финансови активи.

Чувствителността на Дружеството към ценови риск във връзка с участията му не би могла да бъде надеждно определена поради непредвидими обстоятелства, които биха могли да настъпят в бъдеще.

37.3. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31.12.2021	31.12.2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>		
Акции и дялове	4 678	4 678
<i>Дългови инструменти по амортизируема стойност:</i>		
Предоставени заеми на СЛ	3 000	2 083
Търговски и други вземания (без аванси)	11 285	14 993
Пари и парични еквиваленти	5 859	1 942
	24 822	23 696

Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са както следва:

	2021	2020
	‘000 лв.	‘000 лв.
Обезценка на 1 януари	52 180	66 607
Отписани несъбираеми вземания	-	(15 727)
Обезценка, отчетена през годината	16	1 301
Възстановяване на загуба от обезценка през годината	(311)	(1)
Обезценка към 31 декември	51 885	52 180

37.4. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

	Текущи	Нетекущи
	До 1	От 1 до 5
	година	години
	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2021 г.		
Задължения по финансов лизинг	8 423	-
Търговски и други задължения	2 138	-
Задължения към свързани лица	294	20 519
Общо	10 855	20 519

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2020 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	8 423	-
Търговски и други задължения	1 880	-
Задължения към свързани лица	424	20 769
Общо	10 727	20 769

Стойностите, оповестени в този анализ на класифицираните като текущи и нетекущи задължения, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства, търговски вземания и продажба на нетекущи активи, класифицирани като активи за продажба. Наличните парични ресурси и търговски вземания са недостатъчни за покриване на текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

38. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2021 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2021 г.

	Ниво 1 <u>'000 лв.</u>	Ниво 2 <u>'000 лв.</u>	Ниво 3 <u>'000 лв.</u>	Общо <u>'000 лв.</u>
- земи	-	-	11 176	11 176
- подвижен състав	-	-	2 239	2 239

31 декември 2020 г.

	Ниво 1 <u>'000 лв.</u>	Ниво 2 <u>'000 лв.</u>	Ниво 3 <u>'000 лв.</u>	Общо <u>'000 лв.</u>
- земи	-	-	11 244	11 244
- подвижен състав	-	-	2 431	2 431
- краткосрочни финансови активи	-	-	1 847	1 847

Справедливата стойност на земята и на подвижния жп състав на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Последната преоценка е извършена към 31.12.2020 г.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на нетен дълг към капитал.

Дружеството определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на нетен дълг към капитал в граници които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура Дружеството може да променя сумата на дивидентите изплащани на собственика да върне капитал на акционера, да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2021 <u>'000 лв.</u>	2020 <u>'000 лв.</u>
Собствен капитал	221 163	218 623
Коригиран капитал	221 163	218 623

Общо пасиви	32 086	32 136
- Пари и парични еквиваленти	(5 859)	(1 942)
Нетен дълг	26 227	30 194
Съотношение на нетен дълг към капитал	0.12	0.14

40. Събития след края на отчетния период

На 12.01.2022 г. с протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията са освободени от състава на Съвета на директорите на Дружеството Георги Друмев, Маргарита Петрова – Кариди и Светомир Николов, като са назначени за членове – Любомир Сяров, Йордан Митев и Петко Петков. От 12.01.2022 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Йордан Митев.

С протоколни решения на Министъра на транспорта и съобщенията от 25 и 26 януари 2022 г. в състава на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД са назначени като членове Кирил Григоров и Симеон Евтимов. Отделно на 22.02.2022 г. от състава на Съвета на директорите са освободени като членове Любомир Сяров и Симеон Евтимов. На 15.03.2022 г. с решение на Министъра на транспорта и съобщенията е назначен за член на Съвета на директорите Даниела Везиева.

На 16.02.2022 г. по банковата сметката на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е постъпила сумата от 20 841 хил. лева. Сумата е преведена доброволно от ПИБ АД в изпълнение на влязло в законна сила решение по т.д. № 1735/2020 г. по описа на САС, ТО, 13 състав, с което е потвърдено решение по т.д. № 2763/2014 г. на СГС, ТО, VI-9 състав. Същата представлява сбор от всички суми за периода от 07.05.2009 г. до 06.03.2014 г., получени от ПИБ АД без основание – въз основа на нищожни Договор за доставка на второкласни пътнически вагони втора употреба на лизинг от 02.06.2007 г. и Договор за продажба на вземане от 10.07.2007 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.04.2014 г. до 16.02.2022 г., обезщетение за забавено изпълнение върху главницата за периода от 12.04.2014 г. до 30.04.2014 г. и разноски по компенсация за всички инстанции.

От горепосочената сума, на 09.03.2022 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД е върнало на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД сума в общ размер на 11 195 хил. лева, представляваща изплатените от „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД на „Холдинг БДЖ“ ЕАД суми за периода от 24.05.2011 г. до 06.03.2014 г. на основание споразумение от 27.02.2014 г. за изплащане на задълженията към ПИБ АД, ведно с дължимите лихви за забава.

На 23.03.2022 г. Дружеството е получило разпределен дивидент от Eurofima за 2021 г. в размер на 23 хил. лева.

От 01.04.2022 г. с решение на Министерски съвет в Р.България е отменена въведената през 2020 г. извънредната епидемична обстановка, в резултат на пандемията от COVID – 19.

С решение от 05.04.2022 г. Софийски градски съд обявява в несъстоятелност асоциираното предприятие „БДЖ – Кончар“ АД, прекратява дейността му и постановява процедура по осребряване на имуществото, включено в масата на несъстоятелността на „БДЖ – Кончар“ АД.

На 08.04.2022 г. с протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството Кирил Григоров.

На 11.04.2022 г. с протоколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията е освободен от състава на Съвета на директорите на Дружеството Йордан Митев като е

назначен за нов член Ангел Стоянов, който считано от 11.04.2022 г. изпълнява и длъжността Изпълнителен директор.

В изпълнение на решения на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, съгласно т.1.1 от Протокол №115/05.04.2022 г. и т.1.1 от Протокол №123/27.04.2022 г. и получено разрешение от Министъра на транспорта и съобщенията с Протокол № ПД-47/26.04.2022 г., е сключен договор за преобразуване на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД чрез вливането им в „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

С проколно решение на Министъра на транспорта и съобщенията от 13 юни 2022 г. в състава на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е назначен като член Иво Тодоров.

С протоколни решения на Министъра на транспорта и съобщенията от 29 юни 2022 г. е освободен като член на Съвета на директорите на дружеството Даниела Везиева и е назначен за нов член – Калин Стоянов. С протоколно решение на Съвета на директорите от 30.06.2022 г. е освободен като председател – Даниела Везиева, а за такъв е избран - Иво Тодоров.

Към датата на одобрение на финансовия отчет за 2021 г. Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД включва: членове: Ангел Стоянов, Петко Петков и Калин Стоянов, и председател – Иво Тодоров.

Военен конфликт на територията на Украйна

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република. На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна.

Търговско промишлената палата на Украйна на 28.02.2022г.-024/02.0-7.1. на основание чл.14, 14 от закона на Украйна „За търговско промишлената палата в Украйна“ от 02.12.1997, №671/96-ВР, Устава на ТПП на Украйна удостоверява форсмажорни обстоятелства: военна агресия на Руската федерация срещу Украйна, основание за въвеждане на военно положение.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините — включително на пшеницата и другите зърнени култури се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Дружеството е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На

база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития.

Тъй като ситуацията е изключително динамична ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му през 2022 г. по отношение на общите ефект върху националната икономика, инфлационните процеси, цените на енергийните ресурси, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

41. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2021 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 13.07.2022 г. Одитираният индивидуален финансов отчет се предоставя за приемане от Министъра на транспорта и съобщенията.